

Parisuhteen tilan heijastuminen lapsiin

-Lasten hyvinvoinnin lisäämisen näkökulma

Elina Kovanen
Jenny Kärkkäinen

Opinnäytetyö
Kesäkuu 2020
Sosiaali- ja terveysala
Kuntoutuksen ohjaaja (AMK)

Tekijä(t) Kovanen, Elina Kärkkäinen, Jenny	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Kesäkuu 2020
	Sivumäärä 61	Julkaisun kieli Suomi
		Verkojulkaisulupa myönnetty: x
Työn nimi Parisuhteen tilan heijastuminen lapsiin -Lasten hyvinvoinnin lisäämisen näkökulma		
Tutkinto-ohjelma Kuntoutusohjauksen ja -suunnittelun koulutusohjelma		
Työn ohjaaja(t) Helminen, Eeva & Tuomimäki, Satu		
Toimeksiantaja(t)		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Parisuhde on erityinen ihmissuhde. Hoitamalla parisuhdetta, puoliset edistävät lasten ja koko perheen hyvinvointia. Lapsen vakaalle kasvulle, kehitykselle ja hyvinvoinnille on merkitystä parisuhteen toimivuudella, vanhemmuudella, perheympäristöllä, sekä palveluista saatavalla tuella vanhemmuus- ja parisuhdetaitojen vahvistamiseksi. Ongelmatilanteissa lapselle suotuisa kasvu ympäristö voidaan mahdollistaa monitahoisella, kuntoutuksellisella sekä moniammatillisella tuella.</p> <p>Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli lisätä omaa sekä alalla työskentelevien ymmärrystä parisuhteen tilan heijastumisesta lasten hyvinvointiin. Tutkimuksessa olttiin kiinnostuneita myös keinoista, joilla lasten hyvinvointia voidaan lisätä. Tutkimusmenetelmänä käytettiin kuvailevaa kirjallisuuskatsausta, ja tiedonhaku toteutettiin manuaalihaun lisäksi Arto- ja Oula-Finna –tietokantoja hyödyntäen. Tutkimusaineistoksi valikoitui 12 tutkimusartikkelia, joita analysoitiin teoriaohjaavalla sisällönanalyysimenetelmällä.</p> <p>Tulosten mukaan vanhempien ristiriidat aiheuttavat lapsille käyttäytymis- ja sopeutumisongelmia, hyvinvoinnin heikentymistä, sekä sosiaalisia-, psyykkisiä- ja emotionaalisia ongelmia. Lasten hyvinvointia lisääviksi ilmiöiksi osoittautuivat vanhemmuus, varhainen tuki, lasten huomioiminen ja suojaaminen, vuorovaikutus, perhe ympäristö ja koko perheen hyvinvointi, sekä kuntoutuksen eri osatekijöitä.</p> <p>Tutkimuksen tuloksista voidaan päätellä, että lapset oireilevat parisuhteen ja perhe ympäristön ongelmiin. Lasten hyvinvointia edistäessä tulee huomioida koko perhe ja tunnistaa kaikki hyvinvointiin vaikuttavat tekijät. Tulokset ovat hyödynnettävissä, kun tehdään työtä perheiden parissa koko perheen ja lasten hyvinvoinnin edistämiseksi.</p>		
Avainsanat (asiasanat) parisuhde, lapsen hyvinvointi, perhe, vanhemmuus		
Muut tiedot (salassa pidettävät liitteet)		

Author(s) Kovanen, Elina Kärkkäinen, Jenny	Type of publication Bachelor's thesis Number of pages 61	Date June 2020 Language of publication: Finnish Permission for web publication: x
Title of publication The impact of the parents' relationship on children -The perspective of enhancing the well-being of children		
Degree programme Degree Programme in Rehabilitation Counselling		
Supervisor(s) Helminen, Eeva & Tuomimäki, Satu		
Assigned by		
Abstract <p>An intimate relationship is a special relationship. By caring for the intimate relationship, spouses contribute to the well-being of their children and the whole family. The functionality of the intimate relationship, parenting, family environment and support from services to strengthen parenting and relationship skills, are important for children's stable growth, development and well-being. In problematic situations, a child-propitious growth environment can be enabled with multilateral, rehabilitative and multi-professional support.</p> <p>The purpose of the thesis was to examine the impact of the parents' relationship on the wellbeing of children and to increase the understanding of this topic for us and for those working in the field. The study was also interested in ways to enhance children's well-being. The research method was a descriptive literature review, and in addition to the manual search, the data search was carried out using the Arto and Oula-Finna databases. 12 research articles were selected for the review, and they were analysed using theory-driven content analysis.</p> <p>According to the results, parental conflicts cause declined well-being as well as behavioural, adjustment, social, mental and emotional problems to the children. Phenomena, such as parenthood, early support, taking care of and protecting children, interaction, family environment and the well-being of the whole family as well as various elements of rehabilitation were found to increase the well-being of children. It was concluded that children are symptomatic of the problems in the parents' relationship and family environment. When promoting the well-being of children, the whole family must be considered, and all the factors that affect well-being must be identified. The results can be utilized when working with families to promote the well-being of the whole family and children.</p>		
Keywords/tags (subjects) intimate relationship, child welfare, family, parenthood		
Miscellaneous (Confidential information)		

Sisältö

1	Johdanto	4
2	Parisuhde	5
3	Parisuhteen tilan heijastuminen lapsiin	6
4	Lasten hyvinvointi	8
4.1	Erilaiset perheet	9
4.2	Lasten hyvinvoinnin lisääminen	11
5	Tarkoitus ja tavoite	13
6	Tutkimuksen toteuttaminen	13
6.1	Menetelmänä kirjallisuuskatsaus	13
6.2	Aineiston haku ja valinta	13
6.3	Aineiston analysointi	17
7	Tulokset	22
7.1	Parisuhteen tila ja lasten oirehdinta	22
7.2	Tuen muodot ja lasten hyvinvointi.....	25
7.2.1	Vanhemmuus ja varhainen tuki	26
7.2.2	Lasten huomioiminen ja suojaaminen	28
7.2.3	Vuorovaikutus, perheympäristö ja koko perheen hyvinvointi.....	28

7.2.4	Perheympäristö ja kokoperheen hyvinvointi	29
7.3	Kuntoutus	30
8	Pohdinta.....	32
8.1	Tulosten tarkastelu.....	32
8.2	Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus	37
8.3	Johtopäätökset ja jatkotutkimusideat	38
	Lähteet	42
	Liitteet	46
	Liite 1 Listaus valituista tutkimusartikkeleista	46
	Liite 2 Pelkistettyjen ilmausten luokittelu.....	50

Kuviot

Kuvio 1 Tutkimusaineiston hankinta- ja valintaprosessi	17
Kuvio 2 Keskeiset tulokset pääluokassa Parisuhde ja lapset	25
Kuvio 3 Keskeiset tulokset pääluokassa Tuen muodot ja lasten hyvinvointi	31
Kuvio 4 Parisuhdetriangeli	40

Taulukot

Taulukko 1 Sisäänotto- ja poissulkukriteerit	14
Taulukko 2 Tietokantahakujen hakutulokset.....	16
Taulukko 3 Lopulliseen analysointiin valikoidut tutkimusartikkelit	18
Taulukko 4 Esimerkkejä alkuperäisilmausten pelkistämisestä	21
Taulukko 5 Esimerkkejä pelkistettyjen ilmausten luokittelusta.....	22

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön aihe syntyi kiinnostuksesta parisuhteen ongelmien heijastumisesta lapseen. Jos vanhempien parisuhteessa on ongelmia, lapset voivat joutua tilanteeseen, jossa joutuvat valitsemaan kumman vanhemman puolelle asettuvat. Ajan kuluessa vanhempien toistuva riitely muodostaa vakavan uhkan lapsille, sillä vanhemmat ovat tällöin vähemmän käytettävissä lapsen kehitykseen. Parisuhteen ja vanhemmuuden yhdistäminen voi olla haastavaa, mutta jaettu vanhemmuus on lasten kehitykselle erittäin tärkeää. (Kumppanuus ja vanhemmuus on tärkeä yhdistää n.d.)

Ongelmalliseksi koetun elämän taustalla ovat usein lapsuuden perheessä koetut ongelmat (Ristikari, Keski-Säntti, Sutela, Haapakorva, Kiilakoski, Pekkari-nen, Kääriälä, Aaltonen, Huotari, Merikukka, Salo, Juutinen, Pesonen-Smith & Gissler 2018, 121). Lasten hyvinvointiin heijastuu vahvasti parisuhteessa käytetyt tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä vanhempien yleinen hyvinvointi. Ensisi-jainen vuorovaikutuksen ja ihmissuhteen esimerkki lapselle on vanhempien pa-risuhte. Lasten hyvinvoinnin vahvistaminen vaatii myös vanhemmuuden ja pa-risuhteen taitojen vahvistamista. Erityisesti tulisi vahvistaa vanhempien pari-suhdetaitoja, sillä kasvatustyössä jaksaminen on yhteydessä parisuhteen laa-tuun. (Hakulinen, Laajasalo & Mäkelä (2019, 9.) Vanhemmuudessa esiintyvät haasteet siirtyvät helposti myös yli sukupolvien, joten senkin vuoksi niiden en-naltaehkäisy on yhteiskunnallisesti merkityksellistä. (Mts. 2018, 3.)

Miltei jokainen perhe kaipaa tukea jossakin elämänsä vaiheessa. Eri säädös-mallitkin ovat lähivuosina painottaneet parisuhteen ja vanhemmuuden tuke-mista, perhe- ja voimavaralähtöisyyttä, varhaista tuen tarpeen tunnistamista ja tuen oikeanlaista kohdentamista, sekä moniammatillisuutta. (Hakulinen, Laaja-salo & Mäkelä (2019, 9.)

Aihe on yhteiskunnallisesti ajankohtainen ja merkityksellinen, sillä lasten ja nuorten mielenterveysongelmien määrät ovat kasvaneet viimeisen 10-vuoden aikana, ja ne ovat muuttuneet laadultaan vakavammiksi (Mielenterveysongel-mat lisääntyneet ja vakavoituneet lasten ja nuorten puhelimesta ja nettipalve-

luissa 2010-luvulla 2020). Tänä samana ajanjaksona myös lastenpsykiatrian lähetemäärät ovat kasvaneet jyrkästi koko Suomessa ja myös näissä läheteissä on nähtävillä oireilun vaikeusasteen lisääntyminen (Mtv-uutiset 2020).

Elinoloilla, joissa lapsi elää on paljon merkitystä lapsen psyykkiselle ja fyysiselle hyvinvoinnille. Lapsen hyvinvointiin heijastuu myös perheen asuminen, taloudelliset asiat, vanhempien työllisyys, harrastustoiminta, sekä asuinmiljöön ja sen palvelut. Perheilmapiirissä merkityksellisiä lapselle ovat rakastava huolenpito ja välittävät ihmissuhteet. (Törrönen 2010,18.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli lisätä omaa sekä alalla työskentelevien ymmärrystä parisuhteen tilan heijastumisesta lasten hyvinvointiin. Menetelmänä toimi kirjallisuuskatsaus ja aineisto analysoitiin teoriaohjaavan sisälönanalyysin avulla.

2 Parisuhde

Parisuhde on ainutlaatuinen ihmissuhde, jota kannattaa hoitaa (Parisuhteen lähtökohtia n.d.) Se on ydinsuhde perheelle, ja sen tarkasteleminen on merkityksellistä, kun halutaan lisätä lasten ja perheiden hyvinvointia (Vilén, Seppänen, Tapio & Toivanen 2010, 120). Onnellinen parisuhde tyydyttää sen molempia osapuolia ja tuo mielihyvää elämään. Parisuhteen onnellisuus välittyy myös läheisiin ja lisää yleistä hyvinvointia. (Parisuhteen lähtökohtia n.d.)

Toimivassa parisuhteessa jutellaan, rakastetaan, ihaillaan ja kiinnostus on aitoa puolisoitten välillä. Pari kunnioittaa toisiaan ja toistensa toiveitaan. Toimivassa parisuhteessa vuorovaikutus onnistutaan pitämään rakentavana, myös hankalina aikoina. Pari kykenee ongelmanratkaisuun, ja karttaa puolustuskannalle asettumista. Parisuhteen voidessa hyvin puolisoit välttelevät mykkäkouluja, toisen halveksuntaa ja yleistä kriittisyyttä. He kykenevät erilaisuudesta huolimatta arvostamaan toistensa unelmia ja toiveita. (Vinkkejä elävään ja hyvinvointiaan parisuhteeseen n.d.)

Elämän varrella parisuhteessa voi esiintyä erilaisia haasteita. Haasteena voi olla esimerkiksi yhteisten mielenkiinnonkohteiden ja –ajan puute, eroavaisuudet seksuaalisissa tarpeissa, eriarvoisuus, riidat, ongelmat kommunikaatiossa, sairaudet, epätasapaino lastenhoidossa tai kotitöissä, piittaamattomuus, väheksyntä, liiallinen alkoholinkäyttö, tunteiden viileneminen, tai jopa fyysinen tai henkinen väkivalta. (Pettersson 2019.)

Parisuhteen alkaessa henkilön olisi hyvä olla jo vastuuta kantava ja omista vanhemmistaan riippumaton. Kun tietty kypsyyssaste omassa kehityksessä on saavutettu, on mahdollisempaa luoda suotuisa, tai edes kohtalaisesti onnellinen parisuhde. Yksi tärkeimmistä asioista parisuhteessa on pariskunnan välinen kommunikaatio. Jos kommunikointitaitoja ei ole opittu lapsuuden kodissa, voi niiden oppiminen kestää kauan. (Sinkkonen 2018, 101-102.) Hyvässä parisuhteessa vuorovaikutus on miellyttävää, ja sen osapuolet näyttävät toisilleen sitoutuneisuutta ja tyytyväisyyttä (Malinen 2011, 25). Avioerojen syyt voivat liittyä mm. parisuhteen hoitamattomuuteen, kumppanista etääntymiseen ja vaikeuksiin kommunikaatiossa. (Kiiski 2011, 125).

Lapsilla on oikeus hyvinvointiin ja lasten hyvän elämän etu on vanhempien sopusointuinen ja toista arvostava parisuhde. Vanhempien suhde on lapsille koti, ja se miten suhde voi, näkyy myös lapsissa. (Pettersson 2019). Lapsille tulee turvata paikka parisuhteen sisällä, mutta välttää asettamasta lapsia parisuhteen väliin. (Vilén, Seppänen, Tapio, Toivanen 2010, 115).

3 Parisuhteen tilan heijastuminen lapsiin

Lapsen saaminen on äidille iso biologinen käännekohta. Se tuo molemmille vanhemmille haasteita sosiaaliseen, filosofiseen ja psykologiseen kehitykseen. Vanhemmuudessa kohtaavat psyykinen, sosiaalinen ja mielensisäinen maailma sekä näkyvä todellisuus. (Punamäki 2012, 95.)

Vanhemmuutta tukee hyvä parisuhde. Vanhempien välinen rakastava suhde antaa myös puolisoille heidän tarvitsemaa huolenpitoa ja tukea. Näin vanhemmat onnistuvat todennäköisemmin reagoimaan lasten tarpeisiin sen vaatimalla herkkyydellä ja johdonmukaisuudella. (Laru n.d.)

Tutkimusten mukaan ongelmia parisuhteessa voidaan pitää huomattavasti lapsen psyykkistä hyvinvointia vaarantavana tekijänä (Salo 2011, 14). Parisuhteen laatu huonontuu vanhemmaksi tulon jälkeen, mutta lasten kannalta merkittävää on se, miten puolisoitten parisuhteen kokemukset heijastuvat lasten kasvatukseen (Malinen 2011, 27,29). Kansainvälisesti vertailtuna avio- ja avoerojen määrä on ollut jatkuvasti Suomessa korkea. Lapsen elämää ajatellen nämä tilastot kertovat siitä, että monet lapset viettävät arkea vanhempien erimielisyyksiä sisältävässä vuorovaikutuksen ympäristössä. (Salo 2011,13.) Salo (2011, 15-16) tuo väitöskirjassaan esille, että Bowlby (1940) oli ensimmäisten joukossa luomassa ymmärrystä perheen vuorovaikutussuhteiden vaikutuksesta lasten persoonallisuuden kehittymiseen painottaen, että mikään muu lapsen elämässä ei vaikuta tuohon kehitykseen yhtä vahvasti.

Salo (2011, 27, 28) esitti myös, että Davies ja Cummings (1994) ovat kirjoittaneet, tunne-elämältään hankalan perheilmapiirin voivan aiheuttaa kasvatuskäytäntöjen vaihtelevuutta, sekä luoda uhkan lapsen fyysiselle ja emotionaalille terveydelle. Varhaisella vanhempi-lapsisuhteella on merkitystä lapsen tunne-elämän ja turvallisuuden tunteen kehitykseen, mutta siihen vaikuttaa myös koko lapsuuden ajan näyttäytynyt vanhempien keskinäinen parisuhde. Lapsilla näyttäytyy emotionaalisia ongelmia, impulsiivista ja yliaktiivista käytöstä sekä aggressiivisuutta jo pitkään ennen eroa. Näin ollen lasten ongelmat eivät juonnu pelkästään vanhempien avioerosta.

Vaikka vanhemmat olisivat erillään lapselle turvalliset, vanhempien ainainen riitely aiheuttaa lapselle epävarmuutta ja turvattomuuden tunnetta. Jo syntymästä lähtien vanhempien parisuhteen tilalla on merkitystä lasten elämälle. (Sinkkonen 2018, 49.) Perhe on kaikkein merkittävin ympäristö lapsen kehitystä ajatellen (Niemi 2012, 42), jonka vuoksi turvallista ilmapiiriä tulisi vaalia.

4 Lasten hyvinvointi

Hyvinvointi rakentuu erilaisista osatekijöistä, joihin kuuluvat taloudellinen toimeentulo, sosiaaliset suhteet, terveydentila, aineelliset elinolot, onnellisuuden kokemukset, sekä itsensä toteuttaminen. Monet eri mittarit ovat osoittaneet, että suurella osalla suomalaislapsista hyvinvointi on kohentunut lähivuosisikymmenien aikana. Tästä huolimatta osaa lapsiperheistä ja lapsista koskettaa lisääntynyt pahoinvointi. (Karvonen, Lammi-Taskula & Ahlström 2009, 11.) Lasten asema on ihmisoikeuskysymys, jonka vuoksi lasten terveellisen hyvinvoinnin ja kasvun varmistaminen on yhteiskunnan tulevaisuuden kannalta keskeistä. (Mts. 3.)

Olosuhteet, jossa lapsi elää ovat hyvin merkitykselliset. Lapsuuden olosuhteiden vaikutukset ulottuvat myös kauas yhteiskunnalliselle tasolle (Karvonen, Lammi-Taskula & Ahlström 2009, 227). Kun kysymys on perheestä, ovat lapsen sosiaaliset, aineelliset ja henkiset elinolot lähtöisin vanhemmista. Läheiset suhteet ovat tärkeitä kaiken ikäisille, mutta erityisesti lapsuuden varhaisvaiheessa ne ovat väylä syvien emotionaalisten tarpeiden tyydytykseen. Ydinperheen lisäksi perheen suhdeverkosto koostuu usein myös ystäväistä ja sukulaisista. Ihmiseksi kasvaminen ei ole mahdollista ilman läheissuhdetta. Perhe on yksi lapsen elinympäristö, mutta usein lasten elinympäristöön kuuluvat myös päiväkotij ja koulu. Näissäkin elinympäristöissä merkityksellisiä ovat vertaissuhteet, sekä aikuisten ja lasten väliset suhteet. Lapselle muodostuu sosiaalisia suhteita myös harrastuksissa ja internetissä. (Mts. 233.)

Lapsilla, jotka ovat sodan aikaan lähetetty Suomesta Ruotsiin ja Tanskaan, ja palautettu myöhemmin takaisin, on todettu olevan aikuisena muita enemmän heikompi mielenterveys, päihdeongelmia ja persoonallisuushäiriöitä. Vanhemmista pitkään erossa oleminen oli lapsille vahingollista. (Sinkkonen 2018, 15.) Sinkkonen (mts. 62) on kirjassaan listannut vanhemmuuden tehtäviä, joista erityisesti muutama vastasi hyvin tähän tutkimustehtävään. Näitä vanhemmuuden tehtäviä olivat lapsen kehitystasoinen ja ikätasoinen stimulointi, lapselle turvapesän tarjoaminen, lapsen opastaminen ja ohjeistaminen ikätasoisesti rajoista

ja rakenteista, luoda ja ylläpitää lapsen ja vanhemman välisiä rajoja, tunneilmainsujen hallinta ja lapsen tukeminen suotuisiin ongelmanratkaisuihin. Jotta pitkäaikaiset lapsen hyvinvointia heikentävät seuraukset olisivat vältettävissä, lapsen ei tulisi jäädä jatkuvasti ja pitkäkestoisesti ilman apua kielteisten tunnetilojen vaikutusten alaiseksi (Mts.159).

4.1 Erilaiset perheet

Perhe on määritelmä sille, kun avo- tai avioliitossa, tai rekisteröityneessä parisuhteessa asutaan yhdessä lasten kanssa. Myös lapseton pari, tai vanhempi yksin lasten kanssa muodostaa perheen. (Käsitteet n.d.)

Se, miten emotionaalisesti läheisiä ja itsenäisiä perheenjäsenet ovat, on riippuvaista perhetyyppistä. Lapsi oppii jo pienestä alkaen lukemaan ympäristöstä tulevia viestejä, valikoiden ja säädellen niitä. Riitaisessa perheympäristössä lapsi omaksuu jähmettyen ja huomion toisaalle kiinnittäen säätelemään ympäriltä tulevia ikäviä tunteita. Lapsen kokiessa varhain negatiivisia kokemuksia, saattavat lapsen emotionaaliset ja neurologiset perusprosessit häiriintyä. Suotuisa vuorovaikutus nouseekin ratkaisevaksi tekijäksi, kun puhutaan tunteiden ilmaisemisesta ja havaitsemista. Perheväkivallan seurauksena lapsesta tulee herkempi vihanilmauksien havaitsemiselle ja masentuneen vanhemman lapsi oppii aistimaan muita lapsia heikommin kasvoilta ilon. Perheellä on kokonaisuutena vaikutusta lapsen tunne-elämän kehitykseen. Lapsi oppii perheen tavat viestiä ja ilmaista tunteita, mutta kehittää myös itse henkilökohtaisia tapoja ilmaista tunteita oman psyykeen suojelemiseksi ja perheen haasteisiin sopeutuakseen (Punamäki 2012, 109.)

Puoliso- ja vanhempisuhteessa tasapainoisessa perheessä vallitsee tavanomaisesti terveellinen autonomia ja vahva läheisyys emotionaalisesti. Keskinäisen tiiviin vuorovaikutuksen lisäksi perheenjäsenet kykenevät säätelemään erillisyyttä ja riippuvuutta. Tunnekokemusten läpikäyminen suoraan ja rakentavassa hengessä on keskeistä tasapainoisissa perheissä. Tämä tarjoaa lapselle niin negatiiviseen kuin positiiviseen tunneilmaisuun toimintatapoja. Lapsen ei

tarvitse kuormittavissa tilanteissa ottaa käyttöön puolustusmekanismeja ja tunteiden torjumiseen, kun lapsi on omaksunut toimivia säätelymenetelmiä tyyntyäkseen. (Punamäki 2012, 109-110.)

Perheenjäsenten välinen tunteiden osoittamisen ja läheisyyden vierastaminen, etenkin parisuhteessa pariskunnan välillä, on tyypillistä etäisissä perheissä. Etäisissä perheissä on lapselle riskinä liian varhainen itse itsensä rauhoittaminen. Tunteiden ilmaisemista välttääkseen lapsi saattaa pakokeinona paeta omaan mielikuvitukseensa. Lapsen emotionaalinen kehitys saattaa häiriintyä lapsen vetäytyessä, vaikka se saattaisikin auttaa lasta sen hetkisessä tilanteessa. Tämä johtaa siihen, että tuntemusten jakaminen toisten kanssa on lapsella tahdosta huolimatta myöhemmin hankalaa. Perheenjäsenten kokemusten kohtaamattomuus toisten kanssa on tavanomaista ristiriitaisissa ja kriisiytyvissä perheissä. Parisuhteessa pariskunnan tavat ilmaista eivät tue toinen toisiaan, poiketessaan paljon toisistaan. Tämä saattaa siirtyä vanhemmilta lapsiin siinä, että myös vanhempien tunnesuhteet lapsiin muuttuvat eroaviksi, ja niitä on vaikea lukea. Vaikka vanhemman paisuvat tunneilmaisut toisivatkin lapsille uusia kokemuksia, on niiden katsottu myös rasittavan lasta. Lapsen kasvaessa ristiriitaisessa tai kriisiytyvässä perheessä lapsi saattaa sulkea pois omien tunteidensa arvon, ja kokea haasteita omien tunteiden havaitsemisessa ja näyttämisessä. Lapsen rasittuessa vanhempiensa tunteiden kaksiselitteisestä viestinnästä, joutuu lapsi jo aikaisessa vaiheessa puolustautumaan hyödyntämällä puolustusmekanismeja. (Punamäki 2012, 109-110.)

Yhteen-kietoutuneissa perheissä ilmenee vahvan yhteenkuuluvuuden lisäksi puutteellisuutta perheenjäsenten autonomian välillä. Liiallinen huolehtivaisuus tai toisen vanhemman yhteen liittäytyminen lasten kanssa saattaa eristää toisen vanhemman pois perheestä. Lapsella on haasteita ymmärtää perheessä vallitsevaa vaikeaselkoista tapaa ilmaista tuntemuksia. Vaikka perheissä kannustetaan suoraan tunteiden ilmaisuun ja positiiviseen läheisyyteen, saattaa se olla liian haastavaa lapselle. Liian tiivis tai päällekkävyä läheisyys saa lapsen turvautumaan ulkoisia keinoja hyödyntäen, joka näkyy lapsessa esimerkiksi toisten arvostelemisena ja aggressiivisena käytöksenä. (Punamäki 2012, 110.)

4.2 Lasten hyvinvoinnin lisääminen

Perhe elää vuorovaikutuksen verkostossa, jossa jokaisen perheeseen kuuluvan hyvinvointi tai pahoinvointi välittyy myös muihin. Lasten hyvinvointia voidaan tukea esimerkiksi sillä, että vanhemmille tarjotaan mahdollisuus pariterapiaan. (Salo 2011,14.) Perheen voimavarojen lujittamista, parisuhteen ja vanhemmuuden tukea ja yleistä lapsi- ja perhelähtöisyyttä on painotettu myös lähivuosina sosiaali- ja terveysalan uudistetuissa säädöksissä. Lisäksi on tuotu esille tuen moniammatillisuutta sekä varhaisen tunnistamisen tärkeyttä. Myös LAPE-hankkeen sisältönä oli parisuhteen ja vanhemmuuden tuen vahvistaminen. (Hakulinen, Laajasalo & Mäkelä 2019, 9.) Useissa tutkimuksissa on noussut esille, että yhteiskunnan palvelujen tulisi tukea vanhempia monin eri tavoin, sillä hyvä vanhemmuus on yksi merkittävin lapsen vakaan kehityksen ja kasvun mahdollistaja. Korjaavan työn ja sijoitusten sijaan lasten psyykkistä hyvinvointia voidaan lisätä vanhemmuuden tuella. Tuomalla vanhemmille tietoa, siitä mitkä asiat voivat olla riskejä lasten turvallisuuden tunteelle. (Salo 2011,17,13.)

Vanhemman voidessa hyvin, lapset voivat hyvin (Vanhemman hyvinvointi 2018). Parasta perheelle on, jos vanhempi rohkenee pyytää apua ongelmien ilmetessä. Kun vanhemman voimavarat ehtyvät on vanhemmuuteen saatavilla monenlaista tukea. Kunnissa vanhempia ja perheitä yleisesti tukevat äitiys- ja lastenneuvola, perheneuvola ja terveyskeskus. Kouluikäisten vanhempien tukena ovat koulukuraattori, koulupsykologi, opiskeluhuolto ja kouluterveydenhuolto. Perheen erityistilanteissa tuen keinoina ovat lasten- sekä nuortenpsykiatrian poliklinikat, psykiatrian poliklinikat, lastensuojelun sosiaalityö, sosiaalitoimen lastenvalvojat, aikuissosiaalityö, oikeusapu, sosiaaliasiamies, päihdekliniikka ja päihdeneuvonta, nuorisoasema, kirkon perheasiain neuvottelukeskus sekä ensi- ja turvakodit. (Mistä apua perheen huoliin ja kriiseihin? 2018.) Neuvoloissa ja kouluissa seurataan lasten ja nuorten kehitystä. Palveluita tulee tarjota matalalla kynnyksellä ja oikea-aikaisesti, sillä lapsuusiän vakaa psyykkinen

kehitys on ihmisen psykososiaalisen hyvinvoinnin lähtökohta. (Autti-Rämö, Rajavaara, Salminen & Ylinen 2016, 122.) Lapsen hyvinvointia voidaan lisätä huoltajien tuen tarpeen huomaamisella ja siihen vastaamisella (mts. 110).

Tuen muotoja pohdittaessa perhelähtöisten työmuotojen käyttö on perusteltua. Perhe- ja pariterapeuttiset työmuodot korostavat avopalveluiden ensisijaisuutta tuen keinona ja ovat tärkeitä, koska usein ongelmat psyykeessä ja vuorovaikutuksessa koskettavat oireilua kokevan henkilön lisäksi hänen läheisiään. Näissä tuen muodoissa henkilön toiminta on tarkastelussa hänen sosiaalisen ympäristönsä, sekä henkilön itsensä välisenä vuorovaikutuksena. (Autti-Rämö ym. 2016, 299.) Aiemmat tutkimukset sekä Terveystieteiden- ja hyvinvoinninlaitoksen vuoden 2017 mallinnusraportti ovat nostaneet vanhemmuuden ja parisuhteen tukemisen erittäin tärkeiksi. Tuen tulisi olla monitahoista ja kuntoutuksellista, sillä tuki nähdään tärkeänä lasten ja koko perheen hyvinvoinnin edistämiseksi. (Alatalo, Lappi & Petrelius 2017, 32-34.) Moniammatillinen yhteistyö yhdistää palveluja saumattomiksi ja auttaa rakentamaan toimintaa, joka pystyy selittämään lapsen kehityksen eri polkuja. Kaikki ympäristöt, joissa lapsi kehittyy, on otettava huomioon lasten ja perheiden palvelusektoreissa. (Niemi 2012, 166.)

Parisuhteen ja vanhemmuuden lisäksi myös yhteiskunnallisilla asioilla on merkitystä lasten ja nuorten hyvinvoinnille (Lapset ja perheet 2020). Esimerkiksi perhe-elämän ja työn yhteensovittamisen onnistuessa kohentaa hyvinvointia, vähentäen muun muassa psykososiaalista rasitusta (Perhe-elämän ja työn yhteensovittaminen n.d.).

Vanhemmuutta tulisi tukea yhteiskuntatasolla kaikin keinoin. Monien tutkimusten mukaan lasten vakaalle kehitykselle ja kasvulle on oleellista toimiva vanhemmuus. (Salo 2011, 17.) Lasten hyvinvointia lisää välillisesti esimerkiksi pariterapiatyöllä, jossa korjataan vaikeuksia vanhempien välillä (Salo 2011, 14). Parisuhdetta tukemalla voidaan edistää parisuhteen hyvinvointia, vanhempien terveyttä ja hyvinvointia, vanhemmuuden laatua ja lasten vakaata kehitystä ja kasvua, sekä ehkäistä perheväkivaltaa. Parisuhteen tukeminen ehkäisee myös avioeroja. (Laru n.d.)

5 Tarkoitus ja tavoite

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli lisätä omaa sekä alalla työskentelevien ymmärrystä parisuhteen tilan heijastumisesta lasten hyvinvointiin. Tavoitteena oli kirjallisuuskatsauksen avulla kuvata parisuhteen tilan heijastumista lasten hyvinvointiin, sekä tuoda esille keinoja sen lisäämiseksi.

Tutkimuskysymykset tässä tutkimuksessa olivat:

1. Miten parisuhteen tila heijastuu lasten hyvinvointiin?
2. Millä keinoin lasten hyvinvointia voidaan lisätä?

6 Tutkimuksen toteuttaminen

6.1 Menetelmänä kirjallisuuskatsaus

Tähän opinnäytetyöhön valikoitui aineiston hankintamenetelmäksi kuvaileva, eli narratiivinen kirjallisuuskatsaus. Menetelmä oli tähän opinnäytetyöhön sopiva, koska kuvaileva kirjallisuuskatsaus mahdollistaa aiheesta jo aiemmin tehtyjen tutkimusten esittämisen. Tutkimuskysymykset voivat olla laajoja ja niissä voi olla erilaisia rajoituksia. (Axelin, Stolt & Suhonen 2016, 8-9.) Narratiivinen kirjallisuuskatsaus on kevyt kirjallisuuskatsauksen muoto. Se mahdollistaa lukijajäystävällisen, laajan ja ytimekkään kuvauksen parisuhteen tilan heijastumisesta lasten hyvinvointiin. Katsaus eteni prosessinomaisesti koostuen: aineiston hankinnasta, tekstiaineiston synteisistä (taulukoiden), sekä analyysistä. (Mts. 8-9.)

6.2 Aineiston haku ja valinta

Aineistoksi lähdettiin etsimään tieteellisiä artikkeleita ja tutkimuksia, jotka käsittelevät parisuhteen eri tiloja ja niiden heijastumista lapsiin ja sitä, miten lasten

hyvinvointia voitaisiin lisätä. Aineiston hakua ennen katsauksen tarkoitus ja tutkimuskysymysten laajuus tarkennettiin, näin saatiin varma suunta katsauksen etenemiselle. Hakuprosessi suunniteltiin perusteellisesti, luotettavuuden edistämiseksi. Hakuprosessi tehtiin kahden tutkijan toimesta ja siinä käytettiin sähköistä tietokantahakua sekä manuaalihakua. Sähköiset tietokantahaut ovat kustannustehokkaita, mutta ne eivät aina tuo esille kaikkia katsaukseen soveltuvia aineistoja. Tästä syystä hyvä lisä on manuaalihaku. (Axelin, Stolt & Suhonen 2016, 24-25.)

Sisään- ja poissulkukriteerit päätettiin ja taulukoitiin. Tutkimusaineiston hakuun valittiin seuraavat sähköiset tietokannat; Oulun yliopiston tietokanta (Oula-Finna) ja ARTO-tietokanta. Sisäänotto- ja poissulkukriteerien mukaista aineistoa saatiin hyvin näiden kahden tietokannan avulla, jonka vuoksi tarvetta muiden tietokantojen käyttämiseen ei ollut. Hakusanoina käytettiin sanoja: parisuhde, kiintymyssuhde, perhe, vanhemmuus, vanhemmuuden tuki, lasten hyvinvointi, relationship, attachment, parenthood, family, parenting support ja child welfare. Lisäksi käytettiin katkaistuja hakusanoja, ja hakusanojen yhdistelmiä. Tutkimusaineiston valinnalle määritellyt sisäänotto- ja poissulkukriteerit ovat tarkemmin määriteltynä seuraavassa taulukossa 1. Tarkemmat tiedot tietokantahauista, hakusanoista, hakulauseista ja niiden rajauksista on kuvattu taulukossa 2 ”Tietokantahakujen hakutulokset”.

Taulukko 1 Sisäänotto- ja poissulkukriteerit

Sisäänottokriteerit	Poissulkukriteerit
Otsikossa tai tiivistelmässä esiintyy sana: kiintymyssuhde, parisuhde, perhe, vanhemmuus, vanhemmuuden tuki, lasten hyvinvointi, attachment, relationship, parenthood, family, parenting support, child welfare.	Otsikko tai tiivistelmä ei sisällä yhtäkään kyseisistä sanoista.
Julkaistu on suomen- tai englanninkielinen.	Julkaistu on muulla, kuin suomen- tai englannin kielellä.
Julkaistu vuosien 2010-2020 välillä.	Julkaistu on julkaistu ennen vuotta 2010.
Verkossa saatavilla.	Vain muualla kuin verkossa saatavilla.
Julkaisun oltava luotettava tieteellinen tutkimus tai artikkeli.	Julkaistu on kirja tai opinnäytetyö.

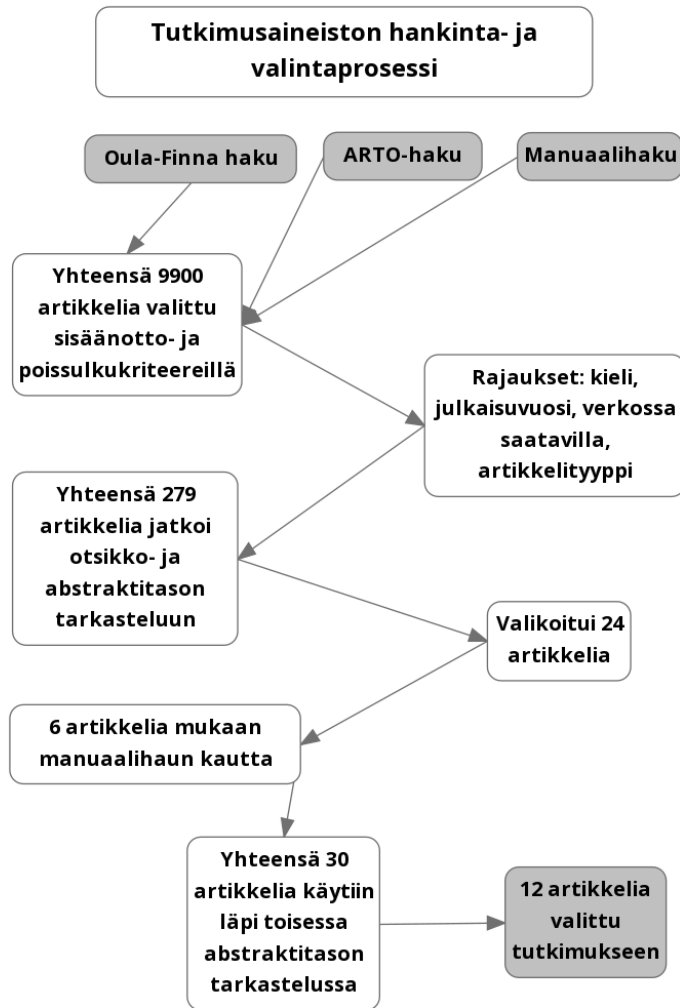
Tavoitteena oli valita lopullisesti analysoitaviin materiaaleihin myös englanninkielisiä aineistoja ja tähän tavoitteeseen päästiin. Jokainen tehty haku tallennettiin taulukkoon, joten siitä jäi muistiinpano. Näin hakuun pystyi palata myöhemmin ja nähdä miltä osin kyseinen haku tuotti vastausta tutkimuskysymykseen. Valituista ja poisjätetyistä aineistoista tehtiin omat taulukot. Kirjallisuuskatsauksen jokaisessa hakuvaiheessa tehtiin muistiinpanoja. Manuaalihakua toteutettiin pitämällä tarkoituksella vahvasti mielessä. (Axelin, Stolt & Suhonen 2016, 27.) Hyvin asetetut tutkimuskysymykset auttoivat aineiston arvioinnissa. Jokainen valittu aineisto arvioitiin erikseen kahden tutkijan voimin. (Mts. 28-29.)

Ensimmäiset haut suoritettiin molempiin valittuihin tietokantoihin sisäänottokriteerien mukaisilla hakulausekkeilla. Tässä vaiheessa hakutuloksia oli tuhansia (9900). Haku rajattiin muiden sisäänottokriteerien mukaisesti (kieli, julkaisu-vuosi, verkossa saatavilla, artikkelityyppi) molempien tietokantojen omia hakuparametreja apuna käyttäen. Tämän jälkeen hakutulosten määrä oli realistisempi (279) läpikäytäväksi. Hakusanat ja löydetyt artikkelit ennen rajausta ja rajausten jälkeen koottiin taulukkoon. Rajauksen myötä jäljelle jääneet 279 hakutulosta jatkoivat otsikko- ja abstraktitason tarkasteluun, jossa ne käytiin läpi sisäänottokriteerien mukaisesti otsikko -ja tiivistelmä -tasolla. Seuraava taulukko 2 esittää tietokantahakujen hakutulokset.

Taulukko 2 Tietokantahakujen hakutulokset

TIETOKANTA	OULA-FINNA	ARTO
	“kiintymyssuhde” OR “parisuhde” OR “perhe” OR “vanhemmuus” OR “vanhemmuuden tuki” OR “lasten hyvinvointi” OR “perheen” OR “lasten hyvinvointiin”	“kiintymyssuhde” OR “parisuhde” OR “perhe” OR “vanhemmuus” OR “vanhemmuuden tuki” OR “lasten hyvinvointi” OR “perheen” OR “lasten hyvinvointiin”
Hakutulokset haun jälkeen	4076	5824
Rajaus sisäänotto- ja poissulkukriteerein	-Artikkeli/lehti -Väitöskirja -Verkossa saatavilla -Julkaistu 2010-2020 -Kieli: Suomi tai englanti	-Artikkeli -Väitöskirja -Verkossa saatavilla -Julkaistu 2010-2020 -Kieli: Suomi tai englanti
Hakutulokset rajauksen jälkeen	124	155

Artikkelit kirjattiin taulukkoon (nimi, linkki, sisäänottokriteeri). Yksi tuplaosuma poistettiin. Otsikko- ja abstraktitason tarkastelu rajasi vielä tarkempaan tarkasteluun jatkavien artikkelien määrän 24 artikkeliin. Manuaalisella haulla löytyi kuusi artikkelia, jotka jatkoivat toiseen abstraktitason tarkasteluun. Artikkelien määrä oli tässä vaiheessa yhteensä 30 artikkelia. Koska otsikko- ja abstraktitason tarkastelun jälkeen artikkelien määrä oli vielä liian suuri (30) tutkijoiden käytettävissä olevaan aikaan verraten, päätettiin nämä 30 artikkelia tarkastella vielä uudestaan abstraktitasolla. Tämän jälkeen lopulliseen analysointiin valittiin 12 artikkelia, joista kaksi oli englanninkielisiä. Tutkimusaineiston hankinta- ja valintaprosessi on kuvattuna seuraavassa kuviossa 1.

Kuvio 1 Tutkimusaineiston hankinta- ja valintaprosessi

6.3 Aineiston analysointi

Tässä opinnäytetyössä tutkimusaineisto analysoitiin teoriaohjaavaa sisällönanalyysia käyttäen, sillä se vastasi hyvin tutkimuksen tavoitteisiin. Sisällönanalyysi antaa käsitteille liikkumatilaa, mutta velvoittaa myös myöntymään rajoitteisiin (Tuomi & Sarajärvi 2018, 121.) Sisällönanalyysin tarkoitus on tuottaa tutkittavasta ilmiöstä verbaalinen ja ymmärrettävä kokonaisuus. Sillä tavoitellaan tutkimusaineiston kiteyttämistä ja selkiyttämistä niin, että sisällön olennainen merkitys nousee esille. (Mts. 122.) Seuraavassa taulukossa 3 on listattuna perustiedot lopulliseen analysointiin valikoiduista tutkimusartikkeleista.

Tarkemmat tiedot valituista tutkimusartikkeleista löytyvät liitteestä 1 "Listaus valituista tutkimusartikkeleista."

Taulukko 3 Lopulliseen analysointiin valikoidut tutkimusartikkelit

	Tutkimuksen tekijät, nimi ja julkaisutiedot	Tarkoitus
1	Malinen, K. 2011. Parisuhde pikkulapsiperheessä. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto.	Tutkitaan parisuhdetta pikkulapsiperheessä. Erityisesti suhteen ylläpidon, laadun sekä vanhemmuuden välistä yhteyttä.
2	Vänskä, M. 2017. From Prenatal Period to Middle Childhood-Maternal and paternal mental health predicting child mental health and development. Väitöskirja: Tampereen yliopisto.	Tavoitteena oli tutkia äitien ja isien raskaudenaikaisten sekä lapsen ensimmäisen elinvuoden aikaisten mielenterveysoireiden vaikutuksia lapsen kognitiiviseen, psykososiaaliseen ja psykofysiologiseen kehitykseen keskilapsuudessa.
3	Salo, S. 2011. Parisuhdeongelmat ja lasten psyykinen hyvinvointi- kaksi tutkimusnäkökulmaa. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto.	Tutkimuksen tavoitteena tuottaa näkemystä niistä perheen vuorovaikutuksen piirteistä, joilla voi olla vaikutusta lasten henkiseen hyvinvointiin, jotta vanhemmat ja terapeutit työskentelevät yhdessä käsitelläkseen ja ratkaistakseen mitkä tahansa lapsen mahdollisesti kokemat psykologiset ongelmat.
4	Neitola, M. 2011. Lapsen sosiaalisen kompetenssin tukeminen: vanhempien epäsuorat ja suorat vaikutustavat. Väitöskirja: Turun yliopisto.	Tarkoituksena selvittää vanhempien näkemyksiä lapsen sosiaalisesta verkostosta ja lapsesta sosiaalisena toimijana. Kiinnostuksen kohteena myös, miten vanhemmat pystyvät vaikuttamaan lapsen sosiaaliseen kompetenssiin.
5	Kiiski, J. 2011. Suomalainen avioero 2000-luvun alussa Miksi avioliitto puretaan, miten ero koetaan ja miten siitä selviydytään? Väitöskirja: Itä-suomen yliopisto.	Tarkastellaan suomalaista avioeroa, mm. vastaajien käsityksiä ja kokemuksia avioliiton purkautumisesta, selviytymiskeinoja ja avioeromotiiveja eron aiheuttamassa muutostilanteessa.
6	Vasikkaniemi, T. 2013. Vanhempien työ, työn siirräntä kotiin ja lasten hyvinvointi- kohtauksia tuulikaapissa.	Ensisijaisena tavoitteena oli selvittää, kuinka auktoritatiivinen vanhemmuustyö toimii välittäjänä vanhempien positiivisen tai negatiivisen työn siirräntän ja yhdeksän - kymmenvuotiaiden lasten sosiaalisen ja emotionaalisen hyvinvoinnin välillä.
7	Malinen, V. 2015. Uuspari-Uusperheen parisuhde ja koulutuksellisen intervention mahdollisuudet sen tukemiseen. Väitöskirja: Itä-Suomen yliopisto. jatkuu	Tavoitteena on tarkastella, pystytäänkö Väestöliiton ja Suomen Uusperheiden Liiton yhteistyössä kehittämän Uusparisuhteen kehrä -mallin ja sille perustuvan toimintamallin avulla ennaltaehkäisemään uusparisuhteen ja -perheen ongelmia. Tarkastellaan myös mallin ja toimintamallin soveltuvuutta uusparien ja -perheiden hyvinvoinnin kuvaamiseen. jatkuu
8	Rautio, S. 2016. Neuvolan perhetyö vanhemmuuden varhaisena tukena ja yhteistyönä. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto.	Tutkitaan varhaistuesta ja perhetyöstä saatuja kokemuksia lasten terveyskeskusten kautta vanhempien sekä ammattilaisten näkökulmasta. Yleisenä tarkoituksena on kuvata ja analysoida vanhempien ja (jatkuu)

		perheen ammattilaisten kokemuksia tästä uudesta lähestymistavasta perheen tukemiseen ja myöskin työskentelyä projektissa.
9	Väänänen, R. 2013. Perheen rakenteen, dynamiikan ja arvojen merkitys lapsenpsykykkiselle hyvinvoinnille. Väitöskirja: Itä-suomen yliopisto.	Selvitetään perheen rakenteiden, dynamiikan ja arvojen merkitystä lapsen psyykkiselle hyvinvoinnille. Tarkastelu erityisesti lastenpsykiatrian sosiaalityön näkökulmasta. Teoreettinen viitekehys perustuu hyvinvoinnin teorioihin ja tutkimukseen sekä sosiaalityön, lastenpsykiatrian ja perheterapian teorioihin ja tutkimukseen.
10	Ojanen, M. 2017. Työn ja perheen ristiriidat, sairauspoissaolot ja avioeroriski suomalaisilla palkansaajilla. Väitöskirja: Tampereen yliopisto.	Tehtävänä työstä perheeseen suuntautuvien ristiriitojen parisuhteeseen ja hyvinvointiin ja kytkeytyvien seurausten tarkastelu.
11	Salo, S. & Fykt, M. 2013. Lapsen ja vanhemman välisen emotionaalisen saatavillaolon merkitys lapsen kehityksessä ja hyvinvoinnissa. Psykologia 48 (05-06).	Artikkeli kuvaa dyadisen emotionaalisen saatavillaolon ulottuvuuksia varhaisessa vuorovaikutuksessa sekä analysoi niiden merkitystä lapsen sosioemotionaalisisessa kehityksessä.
12	Lindblom, J. 2017. Significance of early family environment on children's affect regulation - From family autonomy and intimacy to attentional processes and mental health. Väitöskirja: Tampereen yliopisto.	Tässä väitöskirjassa tarkastellaan ja mallinnetaan sitä, miten perhesuhteet raskausaikana ja ensimmäisen vuoden aikana ennustavat lapsen tunteiden säätelyä, psyykkisiä puolustusmekanismeja ja tunneinformaation käsittelyyn liittyviä tarkkaavuuden vinoumia keskilapsuudessa. Väitöskirjassa tutkitaan myös, onko perhesuhteiden laadun ajoittumisella (varhainen vs myöhäinen vauvaikä) merkitystä lapsen affektien säätelyn kehittymiselle, ja välittääkö lapsen tunteiden säätelykyky varhaisten perhesysteemien vaikutuksia lapsen tunne-elämän oireiluun.

Sisällönanalyysia voidaan toteuttaa aineistolähtöisesti, teorialähtöisesti tai teoriaohjaavasti (Tuomi, Sarajärvi 2009, 95-97). Teoriaohjaava sisällönanalyysi etenee ensin aineistolähtöisen analyysin tavoin aineiston ehdoilla. Teoriaohjaavassa analyysissä teoreettiset käsitteet nousevat teoriasta jo entuudestaan tiedettyinä ilmiöinä, kun taas aineistolähtöisessä analyysissä käsitteet luodaan tutkimusaineistosta. (Mts. 133.) Teoriaohjaavaa sisällönanalyysia ohjaa jo tiedetty tieto, mutta sillä ei kuitenkaan testata teoriaa, vaan ennemminkin lähestytään sitä uudeltaisesta näkökulmasta. (Mts. 2009, 97).

Analyysiyksiköiksi määritellään aineistosta sana, lause, lauseen osa, tai esimerkiksi jokin laajempi ajatuskokonaisuus (Tuomi, Sarajärvi 2018, 122.) Sisällönanalyysia noudattaen aineisto redusoidaan, eli pelkistetään. Aineistosta nousee esille olennaiset asiat, kun tutkimukselle tarpeeton aineisto suljetaan

pois. Seuraavaksi aineisto ryhmitellään tutkimalla aineisto yksityiskohtaisesti ja kirjaamalla ylös tutkimustehtävää havainnollistavat asiat ja teoreettiset käsitteet luodaan. (Mts. 123-124.) Tutkimustehtävää havainnollistavat pelkistetyt ilmaukset jaotellaan teoriaohjaavasti tehdyn analyysirungon eri luokkiin (Mts. 128).

Analyysiyksikkö määritettiin ja molemmat tutkijat perehtyivät kaikkiin valittuihin tutkimusartikkeleihin huolellisesti ja merkkasivat värikoodein ylös tutkimustehtäviä kuvaavat asiat. Lauseet ja/tai tekstin osat, jotka ilmaisivat parisuhteen tilan heijastumista lapsiin, sekä lauseet ja/tai tekstin osat, jotka ilmaisivat tuen muotoja tai keinoja, joilla lasten hyvinvointia voidaan lisätä, kerättiin taulukkoon. Englanninkieliset ilmaukset käännettiin suomen kielelle. Alkuperäisilmaukset pelkistettiin. Seuraavassa taulukossa 4 on esimerkkejä alkuperäisilmausten pelkistämisestä.

Taulukko 4 Esimerkkejä alkuperäisilmausten pelkistämisestä

Alkuperäinen ilmaisu	Pelkistetty ilmaisu
<i>"Vanhemmuuden jakaminen koettiin tärkeäksi yksilöille itselleen, parisuhteelle, sekä lapsille."</i>	Vanhemmuuden jakaminen.
<i>"It is equally important to note that, from the perspective of healthy development, our findings indicate the benefits of balanced and harmonious family contexts on children's emotional well-being."</i>	Lasten emotionaaliselle hyvinvoinnille hyöty.
<i>"Treatments with an emphasis on co-parenting have proven to be particularly successful in enhancing well-being of the entire family."</i>	Yhteisvanhemmuutta parantavat hoidot.

Pelkistämisen jälkeen pelkistetyt ilmaukset siirrettiin toiseen taulukkoon luokitte-
 telua varten. Ensimmäisen tutkimuskysymyksen analyysirungon mukaiseksi
 pääluokaksi muodostui Parisuhde ja lapset, jolle muodostui kaksi yläluokkaa
 (parisuhteen tila ja lasten oirehdinta). Parisuhteen tila- yläluokka jaettiin luokit-
 telun edetessä kolmeen alaluokkaan (tyytyväinen parisuhde, ristiriitainen pari-
 suhde sekä tiivis parisuhde. Lasten oirehdinta- yläluokka jakautui viiteen ala-
 luokkaan (yleinen hyvinvointi, sosiaaliset ongelmat, psyykkiset ongelmat, emo-
 tionaaliset ongelmat ja käyttäytymis- ja sopeutumisongelmat).

Toisen tutkimuskysymyksen analyysirungon mukaiseksi pääluokaksi muodos-
 tui Tuen muodot ja lasten hyvinvointi. Tälle pääluokalle muodostui teoriaohjaa-
 vasti viisi yläluokkaa (vanhemmuus, varhainen tuki, lasten huomioiminen ja
 suojaaminen, vuorovaikutus sekä perheympäristö ja koko perheen hyvinvointi).
 Kuudes yläluokka, kuntoutus, nostettiin vielä aineistosta nousevana uutena nä-
 kökulmana omaksi yläluokakseen tämän pääluokan sisälle, koska se koettiin
 hyvin tärkeäksi tutkimustulokseksi. Näille kuudelle yläluokalle muodostui yh-
 teensä 18 alaluokkaa. Seuraavassa taulukossa 5 on kaksi esimerkkiä pelkistet-
 tujen ilmausten luokittelusta. Liitteessä numero 2 on koottuna kaikki pelkistetyt
 ilmaukset luokiteltuna.

Taulukko 5 Esimerkkejä pelkistettyjen ilmausten luokittelusta

Pääluokka	Pelkistetty ilmaus	Yläluokka	Alaluokka
PARISUHDE JA LAPSET	Ristiriitainen parisuhde aiheuttaa vanhemmille ja lapsille vääristyneitä vuorovaikutussuhteita ja liit-toumia (3, Salo 2011.)	Parisuhteen tila	Ristiriitainen parisuhde
TUEN MUODOT JA LASTEN HYVIN-VOINTI	Neuvolan perhetyön varhaisella tuella voidaan lisätä lapsiperheiden hyvinvointia, kustannus-säästöjä, perheen voi-maantumista, positiivisia muutoksia ja vähentää syrjäytymistä (8, Rautio 2016.)	Varhainen tuki	Neuvoloiden varhainen pari-suhde- ja perhetyö

7 Tulokset

7.1 Parisuhteen tila ja lasten oirehdinta

Tutkimustulokset osoittivat, että parisuhteen tilalla on merkitystä lasten oirehdintaan. Lasten oirehdinta näkyi hyvinvoinnin heikentymisenä, sosiaalisina, psyykkisinä ja emotionaalisina ongelmina, sekä käyttäytymis- ja sopeutumisongelmina ja puolustusmekanismien käyttöönottamisena. Tutkimuksessa löydettiin myös viitteitä siitä, että parisuhteen tilan vaikutukset ovat yksilöllisiä, eikä välttämättä aina kielteisiä.

Keskisimpinä ilmiöinä parisuhteen tilasta tutkimuksessa nousi esiin tyytyväinen parisuhde, ristiriitainen parisuhde ja tiivis parisuhde. Tulokset osoittivat, että tyytyväisessä parisuhteessa on vaikutuksessa korkealaatuiseen vanhempi-lapsi-suhteeseen. Mitä tyytyväisemmäksi parisuhde koettiin, sen paremmaksi koettiin myös vanhempi-lapsi-suhde. (Malinen 2011.) Tulosten mukaan parisuhdetyytyväisyys kohentaa niin parisuhdetta, kuin vanhempi-lapsi-suhdetta.

Myös toimivan vanhemmuuden todettiin vahvistavan parisuhdetta ja lapsi-vanhempi-suhdetta. (Malinen 2015.) Ristiriitainen parisuhde (sen sijaan) aiheuttaa sekä vanhemmille että lapsille virheellisiä vuorovaikutussuhteita ja liittoutumia (Salo 2011). Lindblom (2017) tuo tutkimuksessaan esille, että vanhemmuuden epäjohtonmukaisuus, perheen ongelmat ja vanhempien välinen vaikea koordinaatio ovat esimerkiksi seurausta varhaisesta vanhemmuusajan vähentyneestä seksuaalisesta ja emotionaalisesta läheisyydestä. Hyvin läheisessä parisuhteessa lasta voidaan pitää parisuhteen häiriötekijänä (Malinen 2011).

Lasten oirehdinnalla on tarkoitus kuvata sitä, miten parisuhteen tila heijastuu lasten hyvinvointiin. Tutkimustulosten mukaan lasten oireilu näkyi hyvinvoinnin heikkenemisenä erotilanteissa, jolloin lapset kokivat kuormittavuutta ja kielteisiä vaikutuksia hyvinvointiin (Kiiski 2011). Malinen (2015) toi tutkimuksessaan esille, kuinka lapset ovat haavoittuvaisia vanhempien erosta ja ristiriidoista, ja voivat myös joutua osaksi uusperheen haasteita. Kiiskan (2011) mukaan erotila vaikuttaa lasten kasvuun ja elämään vahingollisesti. Lasten oireilu näkyi myös sosiaalisina ongelmina, kuten sosiaalisten valmiuksien heikentymisenä, epäsosiaalisen käytöksen lisääntymisenä, hankaluutena muodostaa aikuisena suotuisia ja pysyviä parisuhteita, sekä pro-sosiaalisuuden ilmenemisenä. Ongelmat olivat tulosten mukaan seurausta vanhempien ristiriitatilanteista, erotilanteista, perheväkivaltatilanteista, tai tilanteista, jolloin lapsi huolehti vanhempien ongelmista. (Kiiski 2011; Salo 2011.) Erotilanteet näkyivät myös lasten sosiaalisten yhteyksien luomisessa (Kiiski 2011).

Lasten psyykinen terveys saattaa Salon (2011) mukaan vaarantua parisuhteen ongelmista. Tulokset osoittivat, että lapset oirehtivat myös psyykkisesti, kuten lisääntyneenä depressiona, psyykkisenä kuormituksena, huonona tunteiden säätelynä ja puolustusmekanismien käyttönä, aiheutuen vanhempien ristiriitatilanteista, varhaisesta altistumisesta konfliktisävytteiselle vuorovaikutukselle, tai lapsen kantaessa huolta vanhempien ongelmista (Kiiski 2011; Lindblom 2017; Salo 2011). Erotilanteet näkyivät myös lasten tunneilmaisukyvyssä

(Kiiski 2011). Salo (2011) muistutti tutkimuksessaan, että etenkin lämmin suhde äidin ja lapsen välillä saa lapsen kantamaan huolta Äidin ongelmista, joka lisää lapsen ahdistusta. Avioliitto-osajärjestelmän ongelmat, kuten heikko itsenäisyys avioliittosuhteessa ja vähäinen läheisyys, johtivat Lindblomin (2017) mukaan huonoon tunteiden säätelyyn ja riippuvuuteen puolustuskeinoista.

Lasten oireilu näyttäytyi tuloksissa myös emotionaalisina ongelmina, kuten emotionaalisena ahdistuksena, sekä luottamisena neuroottisiin ja kypsymättömiin puolustuskeinoihin. Emotionaalisia ongelmia ilmeni tulosten mukaan lasten ollessa riitatilanteessa toisen vanhemman puolella, lapsen huolehtiessa tai sovitellessa vanhempien riitoja, lasten ollessa keinottomia aikuisten ongelmiin, sekä lasten altistuessa varhain ihmisten emotionaalisesti epävakaiden tilanteiden ratkomiseen. (Salo 2011; Lindblom 2017.) Käyttäytymis- ja sopeutumisongelmat, kuten ylivilkkaus, näkyivät myös lasten oirehdintana tuloksissa (Salo 2011). Salo (2011) toteaaakin käyttäytymis- ja sopeutumisongelmiin olevan seurausta riitelystä. Tulokset osoittivat että käyttäytymis- ja sopeutumisongelmia ilmeni lapsilla silloin, kun lapset olivat osana riitelyä ja perheväkivaltaa, kantoivat huolta vanhempien ongelmista, ja silloin, kun lapsi ei saanut vanhemmilta vastauksia käsittääkseen omaa huolestumistaan (Salo 2011). Seuraavassa kuviossa 2 on koottuna keskeisiä tuloksia pääluokassa Parisuhde ja lapset.

PARISUHTEEN TILA	LASTEN OIREHDINTA
<ul style="list-style-type: none"> • Tyytyväinen parisuhde <ul style="list-style-type: none"> • korkeampi vanhempi-lapsi-suhteen laatu • Ristiriitainen parisuhde <ul style="list-style-type: none"> • voi johtaa vääristyneisiin vuorovaikutussuhteisiin ja liittoumiin • voi aiheuttaa lapsille huonoa tunteiden säätelyä ja riippuvuutta puolustuskeinoista • Tiivis parisuhde <ul style="list-style-type: none"> • voi johtaa siihen, että lapsi koetaan suhteelle häiriöksi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Yleinen hyvinvointi <ul style="list-style-type: none"> • kuormittuminen • haavoittuminen • Sosiaaliset ongelmat <ul style="list-style-type: none"> • vaikeudet sosiaalisten suhteiden luomisessa • sosiaalisten taitojen vähenemistä epäsosiaalista käytöstä • prososiaalisuutta • vaikeutta luoda aikuisena kestäviä suhteita. • Psyykkiset ongelmat <ul style="list-style-type: none"> • tunneilmaisukyvyn heikkenemistä • ahdistusta • depressiota • psyykkistä kuormittumista • huonoa tunteiden säätelyä • puolustusmekanismien käyttöä • Emotionaaliset ongelmat <ul style="list-style-type: none"> • emotionaalista ahdistusta • luottamista epäkypsiin puolustuksiin • Käyttäytymis- ja sopeutumisongelmat <ul style="list-style-type: none"> • ylivilkkautta

Kuvio 2 Keskeiset tulokset pääluokassa Parisuhde ja lapset

7.2 Tuen muodot ja lasten hyvinvointi

Tutkimustulokset osoittivat, että vanhemmuus, varhainen tuki, lasten huomioiminen ja suojaaminen, vuorovaikutus, perheympäristö ja kokoperheen hyvinvointi, sekä kuntoutus, olivat olennaisia ilmiöitä lasten hyvinvoinnin lisäämisessä. Tuloksista päätellen jaetulla vanhemmuudella, neuvoloiden varhaisella parisuhde- ja perhetyöllä, uusperheiden huomioimisella, lastenpsykiatrian sosiaalityöllä, ennaltaehkäisevällä työllä, lastenhuomioon ottamisella ja riidoilta suojaamisella, toimivalla vuorovaikutuksella, lasten ikätasoisella kohtaamisella, dialogisuudella, kaikkien perheen jäsenten hyvinvoinnin huomioimisella, sekä

työn ja perheen yhteensovittamisella ja perheympäristöllä on merkitystä lasten hyvinvointia edistettäessä.

7.2.1 Vanhemmuus ja varhainen tuki

Malinen (2011), Salo (2011) ja Vänskä (2017) toivat tutkimuksissaan esille, että vanhemmuuskysymysten tarkastelulla, jaetulla vanhemmuudella ja yhteisvanhemmuudella voidaan edistää koko perheen, yksilön, parisuhteen ja lasten hyvinvointia, sekä ratkaista parisuhteen haasteita. Tuloksissa painottui, että yksilön, parisuhteen ja lasten näkökulmasta jaetulla vanhemmuudella on merkitystä (Malinen 2011). Varhaiseen tukeen liittyen neuvoloiden varhainen parisuhde- ja perhetyö nousi Malisen (2011) tutkimuksessa tärkeänä tekijänä varhaisen vanhemmuuden vaiheessa, rasittavuuden vähentämiseksi. Malinen (2011) toi esille, että neuvoloiden parisuhdetyössä tulisi tarjota tapoja terveellisen parisuhteen edistämiseksi ja keskinäisten toimintamallien ja yhteisesti jaetun vastuun löytämiseksi. Kun lapsiperheen tarpeet huomataan ajoissa, suotuisat muutokset, perheen voimaantuminen ja hyvinvoinnin edistäminen, sekä kustannussäästöjen saavuttaminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen ovat Raution (2016) mukaan mahdollista saavuttaa neuvolan varhaisessa perhetyössä. Rautio (2016) tuo esille tutkimuksessaan, että kuntien pitää kasvattaa aikaista ja kestoaltaan lyhyttä perhetyötä. Rautio (2016) kuvaa tutkimuksessaan aikaista perhetyötä ja väliaikaista kotiapua mahdollisuuksina kohentaa hyvinvointia ja minimoida tarvetta lastensuojelulle, etenkin hinnakkaille ja vaativille lastensuojelun tuille.

Tuloksissa nousi esiin uusperheiden huomioimisen tärkeys. Tulokset osoittivat, että lasten hyvinvoinnin näkökulmasta, on tärkeää investoida uusperheisiin ja -parisuhteisiin, sillä monet lapset ovat osana uusperhettä (Malinen 2015). Malinen (2015) toi tutkimuksessaan esille, yhtenä lasten ja aikuisten hyvinvointia lisäävänä ja vaikeuksia ehkäisevänä tekijänä, uusparisuhteiden ja -perheiden hyvinvointiin investoimisen. Keinoksi Malinen (2015) määritteli tutkimusnäytöllä perusteltujen toimintamuotojen käyttämisen.

Tulokset osoittivat, että lastenpsykiatrian sosiaalityössä löydetty perheen toimintatavat sosiaalisten ja emotionaalisten valmiuksien tueksi voivat mahdollisesti kohentaa lasten psyykkistä terveyttä (Väänänen 2013). Väänänen (2013) tuo tutkimuksessaan esille, että lasten psyykkisen kehityksen tukemiseksi tulee sosiaalisessa arvioinnissa miettiä perheen arvoja ja arkea koskettavia toimintatapoja. Väänänen (2013) tuo myös esille, että sosiaalityön päämääränä on lasten ja perheen hyvinvoinnin kohentaminen, ja että tuen tarpeiden tarkastelussa tulee pitää mielessä lasten tilanne ja tuen antaminen, sekä muu perhe ja ympäristö. Tuloksissa nousi esiin, että siitä huolimatta vaikka lapset eivät oireilisi, lastenvalvojan tulee vanhempien erotessa elatussopimus- ja huolto- ja tapaussovitteita läpikäydessä ehdottaa käyntejä perhe- ja kasvatusneuvolaan (Väänänen 2013). Tulosten mukaan lasten psykiatrisessa hoidossa ja tutkimuksessa, esimerkiksi kouluterveydenhuollossa, äitiysneuvolassa ja perheneuvolassa tulee auttaa perheitä rakentamaan hyvää vuorovaikutusta ja perhedynamiikkaa avuksi arkeen. Tuloksista voidaan todeta, että lastenpsykiatrian keinoin pyritään lastenhyvinvoinnin lisäämiseen, terveen kasvun mahdollistamiseen ja minimoimaan lasten psyykkisiä ongelmia (Väänänen 2013.)

Ennaltaehkäisevä työ korostui myös yhtenä ilmiönä. Tulosten mukaan ongelmien ennaltaehkäisemiseksi yhteiskunnan tulee rakentaa palvelujärjestelmä suojelemaan elinolot, joissa lasten tarpeet täyttyvät (Väänänen 2013). Väänänen (2013) tuo tutkimuksessaan esille, jotta voitaisiin vastata lasten kenties lisääntyvään tarpeeseen mielenterveyspalveluille, sosiaali- ja terveystieteiden palvelujärjestelmä tarvitsee tarpeeksi resursseja. Neitolan (2011) mukaan palveluita toteutettaessa on pidettävä mielessä sosiaalisen kompetenssin ja vertaissuhteiden tärkeys lapsen hyvinvointiin.

7.2.2 Lasten huomioiminen ja suojaaminen

Tuloksissa nousi esiin lasten huomioon ottaminen. Salon (2011) mukaan ratkottaessa parisuhteen haasteita on ensisijaista pitää mielessä lapset. Kun lapset pidetään mielessä myös erotilanteessa, voi lapset selvitä erosta ongelmitta (Kiiski 2011). Kiiski (2011) tuo myös esille tutkimuksessaan lastenpsykiatri Jari Sinkkosen toteamuksen siitä, että vanhempien hoitaessa eronsa kunnollisesti, voi erosta muodostua lapselle kasvattava kokemus. Salo (2011) muistuttaa tutkimuksessaan, että lasta ei tule kahlita perheongelmien taakan kantajaksi.

Riidoilta suojaaminen nousi myös yhtenä ilmiönä. Salo (2011) tuo tutkimuksessaan esille näkemyksen siitä, että lasten ongelmia voidaan ennaltaehkäistä opastamalla vanhempia varjelemaan lapsia riitelyltä. Vanhemmat voivat tukea lasten hyvinvointia jättämällä lapset riitajensa ulkopuolelle, ja välttämällä asettamasta lapsia toisen puolelle riidellessään (Salo 2011). Salon (2011) mukaan lasten oirehdinta väheni, kun vanhemmat eivät riidelleet. Salo (2011) painottaa, että lasten hyvinvointia edistettäessä, vanhempien tulisi myös huomioida perheen pro-sosiaaliset lapset ja heidän emotionaalisen turvallisuuden tunteen tukeminen, joka sääntelee lapsen tuntemuksia ja oireilua vanhempien riitoihin.

7.2.3 Vuorovaikutus, perheympäristö ja koko perheen hyvinvointi

Salon (2011) tutkimuksen mukaan lapset ottavat mallia vanhempien vuorovaikutuksesta ja tavoista ratkaista ongelmia. Malinen (2015) nostaa esille, että parantamalla vanhempien mentalisaatiotaitoja suhteen vuorovaikutuksessa voidaan kohentaa myös vuorovaikutusta lapsiin. Näin kuormitus minimoituu ja voimavaroja jää vanhempi-lapsi-suhteeseen.

Salo (2011) toi tutkimuksessaan myös esille, että silloin kuin vanhempien ongelmat vaikuttavat perheen keskinäiseen tunnelmaan ja vuorovaikutukseen, vanhempien tulee kertoa ongelmistaan lapsille ikätasoisesti, sanoa ratkovansa

haasteet keskenään tai muiden aikuisten avustuksella. Salon (2011) tutkimuksen mukaan lasten turvallisuuden tunne kohenee ja taakka kevenee, kun aikuinen on aikuisena avoimessa vuorovaikutuksessa lapseen.

Salo (2011) tuo tutkimuksessaan esille, että vanhemman ja perheneuvojan välinen dialogi lapsista edistää parempaa parisuhdeongelmien ratkaisua ja lapsille tasapainoisempaa kehitystä. Väänänen (2013) löysi tutkimuksessaan yhteyden siihen, että lastenpsykiatrian sosiaalityön perhetyössä merkitykselliset interventiot toteutuvat perheen ja ammattilaisen välisessä dialogissa, käyttäen työmuotoina neuvontaa, ohjausta ja perheterapiaa. Perheen kykyyn osallistua lasten hoitoon ja kuntoutukseen saattaa Väänänen (2013) mukaan edesauttaa se, että perhedynamiikasta saadaan toimivaa, perheen kohtaamisen ja avoimen dialogisen vuorovaikutuksen myötä.

7.2.4 Perheympäristö ja kokoperheen hyvinvointi

Perheenjäsenten hyvinvointi korostui tuloksissa, kun Väänänen (2013) toi tutkimuksessaan esille, että lasten psyykkisten ongelmien hoidossa on ennustettavissa suotuisampia seurauksia silloin, kun huomioidaan kaikkien perheenjäsenten hyvinvointi. Työn ja perheen yhteensovittaminen nousi puolestaan olennaiseksi ilmiöksi, kun Vasikkaniemi (2013) totesi tutkimuksessaan, että edistämällä myönteistä ajattelua perheistä ja vanhemmuuden tukea, saatetaan vaikuttaa haitalliseen työnsiirräntään, joka ei ole hyväksi lasten hyvinvoinnille. Ojanen (2017) otti esille tutkimuksessaan, että haasteet työn ja perheen vuorovaikutuksen välillä koskettaa myös terveyttä ja parisuhdetta. Ojanen (2017) esitti näkemyksen siitä, että edistettäessä työntekijöiden ja perheiden hyvinvointia, tulee sovittaa työ ja perhe onnistuneesti.

Tuloksista päätellen, perheympäristöllä on myös merkitystä. Väänänen (2013) mukaan toimiva perhedynamiikka varjelee lasten psyykkistä hyvinvointia, sillä perheen rakenteilla, dynamiikalla ja arvoilla on väliä lasten hyvinvointia tarkasteltaessa. Väänänen (2013) muistuttaa, että nämä tekijät tulee pitää mielessä

sosiaalityön prosesseissa. Tuloksissa nousee esiin, että lasten psyykkistä hyvinvointia kyetään kohentamaan ottamalla selvää, mitkä tekijät ranteissa antavat tukea kehitykselle, ja mitkä tekijät vaativat muutoksia (Väänänen 2013). Lindblom (2017) kuvaa tutkimuksessaan, että lasten emotionaalista hyvinvointia tukee sopusointuinen perheympäristö. Väänänen (2013) mukaan lapsen psyykkisen kehityksen riskiyyessä, tulee käsitellä perheen toimintatapoja, joita tarvitsee muuttaa.

7.3 Kuntoutus

Kuntoutuksen näkökulmasta keskeisimmiksi tekijöiksi tuloksista nousi, toimintakyvyn tukeminen, suunnittelu, interventiot, perheen kohtaaminen, ja palveluiden yhteensovittaminen. Tuloksissa Väänänen (2013) toi tutkimuksessaan esille, että toimintakyvyn tukemisen päämääränä on perhedynamiikan ja vuorovaikutuksen muuttaminen niin, että se vahvistaa lasten suotuisaa kehitystä. Suunnittelu nousi tuloksissa esiin, kun Salo ja Flykt (2013) ottivat tutkimuksessaan esille, että lasten mielenterveysongelmien hoitamisessa tulee etsiä niitä asioita, jotka ovat merkittäviä lasten hyvinvoinnille ja kasvulle.

Interventioiden merkitys painottui tuloksissa, kun Malisen (2015) tutkimuksessa paljastui, että lasten hyvinvointia voidaan lisätä fokusoimalla interventiot suoraan parisuhteeseen. Perheen kohtaaminen osoittautui tuloksissa keskeiseksi Salon (2011) tuodessa esille näkemyksen siitä, että vanhemmat ja heidän kanssaan työskentelevät ammattilaiset voivat keskenään jutella lasten tilanteesta ja lisätä näin lasten hyvinvointia, parantaa jo muodostuneita vaurioita ja lieventää huonon vuorovaikutuksen seurauksia.

Jo aikaisemmin esitelty tutkimustulos Väänänen (2013) tutkimuksesta tarjosi myös kuntoutuksellista näkökulmaa siitä, että lastenpsykiatrian sosiaalityön perhetyössä merkitykselliset interventiot toteutuvat perheen ja ammattilaisen välisessä dialogissa, käyttäen työmuotoina neuvontaa, ohjausta ja perheterapiaa. Tuloksissa nousi merkitykselliseksi palveluiden yhteensovittaminen, kun Väänänen (2013) toi tutkimuksessaan esille, että lasten ja perheen hyvinvoinnin tukemiseksi ja tarvittavien sosiaalihuoltolain palveluiden saamiseksi tulee

erikoissairaanhoidon sosiaalityön ja peruspalveluiden sosiaalityön välille luoda uusia käytäntöjä ja työskentelyn tulee olla saumatonta. Väänänen (2013) kuvaa tutkimuksessaan sosiaali- ja terveystoimen liittämistä valtakunnallisena haasteena. Seuraavassa kuviossa 3 on koottuna keskeisiä tuloksia pääluokassa Tuen muodot ja lasten hyvinvointi.

Vanhemmuus

- jaettu vanhemmuus

Varhainen tuki

- neuvoloiden varhainen parisuhde- ja perhetyö
- uusperheiden huomioiminen
- lastenpsykiatrian sosiaalityö
- ennaltaehkäisevä työ

Lasten huomioiminen ja suojaaminen

- lasten huomioiminen
- riidoilta suojaaminen

Vuorovaikutus

- toimiva vuorovaikutus
- lasten ikätasoinen kohtaaminen
- dialogisuus

Perheympäristö ja koko perheen hyvinvointi

- perheenjäsenten hyvinvointi
- työn ja perheen yhteensovittaminen
- perheympäristö

Kuntoutus

- toimintakyvyn tukeminen
- suunnittelu
- interventiot
- perheen kohtaaminen
- palveluiden yhteensovittaminen

Kuvio 3 Keskeiset tulokset pääluokassa Tuen muodot ja lasten hyvinvointi

8 Pohdinta

8.1 Tulosten tarkastelu

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli lisätä omaa ja alalla työskentelevien ymmärrystä parisuhteen tilan heijastumisesta lasten hyvinvointiin. Tutkimuksessa oltiin kiinnostuneita myös keinoista, joilla lasten hyvinvointia voidaan lisätä. Tutkimusaineisto analysoitiin teoriaohjaavasti, koska tutkijat halusivat säilyttää vapauden aineistosta mahdollisesti löytyvään uuteen näkökulmaan. Tutkimuksella saavutetut tulokset osoittivat, että lapset oireilevat parisuhteen ja perheympäristön ongelmiin. Lisäksi tuloksissa nousi esille, että koko perheen huomioiminen ja lasten hyvinvointiin vaikuttavien tekijöiden tunnistaminen on olennaista lasten hyvinvointia edistäessä.

Parisuhde ja lapset pääluokan tuloksista huomattiin, että parisuhteen tilalla on merkitystä lasten hyvinvoinnille. Tuloksissa nousi esiin kaksi parisuhteeseen ja lapseen liittyvää yläluokkaa, jotka kertoivat parisuhteen tilojen heijastumisesta lapseen. Yläluokat olivat parisuhteen tila ja lasten oirehdinta.

Tuloksista voidaan päätellä, että vanhemmuuteen ja perheeseen heijastuu se, voiko parisuhde hyvin vai huonosti. Hyvinvoiva parisuhde mahdollistaa paremmin voivia vanhempi-lapsisuhteita ja toimivampaa vanhemmuutta. (Malinen 2011; Malinen 2015.) Ristiriidat parisuhteessa vaikeuttavat koko perheen vuorovaikutusta ja läheisyyden puute voi myös vaikuttaa koko perheeseen. (Malinen 2011; Malinen 2015; Salo 2011; Lindblom 2017.) Lapsi, parisuhde ja vanhemmuus voidaan näin nähdä kehänä, jossa kaikki sen osat vaikuttavat toisiinsa. Myös vanhempien välinen liian tiivis parisuhde voi olla lapsille häiriöksi (Malinen 2011).

Tulokset osoittivat, että lapset oireilevat parisuhteen tilaan monella tavalla. Yleiseen hyvinvointiin oli negatiivisia vaikutusta vanhempien erotilanteella (Kiiski 2011, Malinen 2015). Sosiaalisia ongelmia aiheuttivat erotilanne tai muu ristiriitatilanne (Kiiski 2011, Salo 2011). Psykkisiä ongelmia lapsille tulosten mukaan aiheutui parisuhteen ongelmista, ristiriidoista, konflikteista ja erotilasta. (Kiiski 2011; Lindblom 2017; Salo 2011). Emotionaaliset ongelmat lapsilla ilmenivät

silloin, kun he altistuivat emotionaalisten asioiden selvittelylle, tunsivat keinottomuutta vanhempien välisiin ongelmiin, asettuivat jommankumman vanhemman puolelle tai kantoivat huolta vanhempien ongelmista. (Salo 2011) (Lindblom 2017). Käyttäytymis- ja sopeutumisongelmia lapsilla ilmeni, kun lapset olivat osana riitelyä tai perheväkivaltaa, jäivät huomiotta, tai kantoivat huolta vanhempien ongelmista (Salo 2011). Niukasta tutkimusaineistosta huolimatta, tulokset osoittivat, että lasten oireilu on hyvinvoinnin näkökulmasta melko laajaa ja kokonaisvaltaista.

Vanhempien tulisi kiinnittää huomiota parisuhteensa tilaan ja ymmärtää, kuinka laajasti ja kokonaisvaltaisesti se heijastuu lapsiin, vanhemmuuteen ja koko perheeseen. Herää myös kysymys, tukevatko nykyiset palvelut tarpeeksi parisuhdetta ja vanhemmuutta? Kaikissa perheiden palveluissa tulisi herkemmin ottaa puheeksi myös parisuhde, ja esimerkiksi perheneuvoloihin tai muihin perheiden palveluihin olisi hyvä saada lisää matalankynnyksen parisuhdepalveluja. Kenties voitaisiin tarjota jo raskausvaiheessa enemmän tukea vanhemmaksi kasvamiseen, sekä niihin muutoksiin, joita lapsi perheeseen tuo. Tulokset vahvistivat teoria osassa esiin tuomaamme siitä, että parisuhdetta kannattaa hoitaa, koska se on merkittävä ihmissuhde, jonka tila välittyy läheisiin. (Parisuhteen lähtökohtia n.d.) Taustateoriassa näyttäytyi myös, että rakentavalla vuorovaikutuksella, ongelmanratkaisukyvyllä ja toisen arvostamisella voidaan lasten hyvinvointia lisätä ja tuloksista nousi esille näitä samoja asioita.

Tuen keinot ja lasten hyvinvointi pääluokan tulokset näyttivät keinoja, joilla lasten hyvinvointia voidaan lisätä. Tuloksista päätellen keinot ovat moninaiset. Tuloksista syntyi keskeisimmiksi ilmiöiksi ja kuudeksi yläluokaksi, vanhemmuus, varhainen tuki, lasten huomioiminen ja suojaaminen, vuorovaikutus, perheympäristö ja kokoperheen hyvinvointi, sekä kuntoutus.

Vanhemmuuden jakaminen koettiin tärkeäksi yksilön, parisuhteen ja lasten hyvinvoinnin edistämiseksi ja vanhemmuuskysymysten tarkasteleminen olennaiseksi parisuhteen ongelmien ratkaisemiseksi ja lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. (Malinen 2011; Salo 2011). Syrjäytymisen vähentämisen lisäksi Neuvoloiden varhaisella parisuhde- ja perhetyöllä lisätään pikkulapsiperheiden hy-

vinvointia, suotuisia muutoksia, voimaantumista sekä kustannussäästöjä (Rautio 2016). Ongelmien ennaltaehkäisemisen lisäksi uusparisuhteiden- ja perheiden hyvinvointiin panostamisella voidaan lisätä lasten ja aikuisten hyvinvointia (Malinen 2015). Tuloksissa nähtiin todennäköisenä, että lasten hyvinvointia voidaan edistää lastenpsykiatrian sosiaalityössä löydetyillä perheen toimintamalleilla (Väänänen 2013). Väänänen (2013) painotti, että vaikka lapset eivät oireilisi voi käynnejä perhe- ja kasvatusneuvolaan tarjota esimerkiksi erotilanteissa. Ennaltaehkäisevän työn saavuttamiseksi tuloksissa nousi esiin tarve sosiaali- ja terveystalveluiden riittäville resursseille, sekä palvelujärjestelmän rakentamiselle, jotta se turvaa lasten elinolot (Väänänen 2013). Lasten kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kannalta Neitola (2011) muistutti sosiaalisen kompetenssin ja vertaissuhteiden huomioimisen tärkeydestä, silloin kun palveluita järjestetään.

Tuloksista voidaan todeta, että lasten huomioimisella ja suojaamisella on merkitystä lasten hyvinvoinnin edistämässä. Kiiski (2011) toi tutkimuksellaan esille, että lapset voivat selvitä erosta hyvin riittävällä huomioimisella, ja viittasi myös lastenpsykiatri Jari Sinkkosen todenneen, että lapset voivat jopa kokea eron kasvattavana vanhempien hoitaessa eron hyvin. Parisuhdeongelmien ilmetessä on ensisijaisen tärkeää kiinnittää huomiota lasten tilanteeseen ja vapauttaa lapset mahdollisesta taakan kantamisesta (Salo 2011). Salo (2011) toi ongelmia ennaltaehkäisevänä keinona esille vanhempien opastamisen lastensa suojelemiseen riidoilta. Lasten oireilu väheni riitojen vähentyessä.

Vuorovaikutus osoittautui merkittäväksi ilmiöksi lasten hyvinvointia edistettäessä. Salo (2011) nosti esille näkemyksen vanhemmista vuorovaikutuksen mallina lapsille, ja Malinen (2015) painotti että parisuhteen vuorovaikutuksen mentalisaatiotaitoja parantamalla paranee myös vuorovaikutus lapseen, joka johtaa kuormituksen vähenemiseen ja vanhempi-lapsi-suhteen voimaantumiseen. Kun vanhemmat kohtaavat ja kertovat ongelmistaan lapsille ikätasoisesti avoimesta vuorovaikutuksessa, lasten turvallisuudentunne lisääntyy ja taakka kevenee (Salo 2011). Dialogisuus koettiin vastauksista päätellen merkityksellisenä tekijänä jokaisen perheenjäsenen kuulluksi tulemiseen. Avoimesta dialogissa käydyllä vuorovaikutuksella voidaan saada perhedynamiikasta toimivaa,

joka taas edistää perheen osallistumista lasten huolenpitoon ja kuntoutukseen (Väänänen 2013).

Kaikkien perheenjäsenten hyvinvoinnin huomioimisella todettiin olevan yhteys lasten psyykkisten ongelmien hoitoon ja parempien tulosten saavuttamiseen (Väänänen 2013). Työn ja perheen yhteensovittaminen, kuten vanhemmuuden tukeminen ja perhemyönteisyyden kehittäminen työpaikoilla yhdistettiin vaikuttavaksi tekijäksi negatiiviseen työsiirräntään, joka on uhka lapsen hyvinvoinnille (Vasikkaniemi 2013). Ongelmat työn ja perheen välillä vaikuttavat parisuhteeseen ja perheeseen, joten hyvinvointia edistäessä ne tulevat yhteensovittaa (Ojanen 2017). Sopusointuinen perhe ympäristö- ja dynamiikka on hyödyllinen lasten hyvinvoinnille, joten se tulisi huomioida sosiaalityön eri prosesseissa, selvittäen mihin perheen toimintoihin kaivataan muutoksia (Lindblom 2017; Väänänen 2013). Ja jos riitoja ilmenee, on lapsille parasta, että vanhemmat pystyisivät jättämään heidät riidoista sivuun (Salo 2011.)

Tulosten perusteella kuntoutus osoittautui merkittäväksi tuen keinoksi lasten hyvinvoinnin lisäämisessä, jonka vuoksi se nostettiin omaksi yläluokakseen. Lasten suotuisaa kehitystä lisää perheen kohtaaminen, parisuhteeseen kohdennetut interventiot, sekä toimintakyvyn tukeminen perhedynamiikan ja vuorovaikutuksen tukemiseksi. Perheen kohtaamisessa ammattilaiset työskentelevät yhdessä vanhempien kanssa korjatakse perheen ongelmia ja vuorovaikutusta. (Malinen 2015; Salo 2011.) Merkityksellisiksi nousivat myös lastenpsykiatrian perhetyön interventiot, joissa menetelminä olivat perheterapia, ohjaus ja neuvonta, tapahtuen perheen ja työntekijän välisessä dialogissa. (Väänänen 2013.) Suunnittelu osoittautui tärkeäksi etenkin lasten mielenterveysongelmien hoitamisessa. Suunnittelulla voidaan näin ollen vaikuttaa kaikkien perheenjäsenten hyvinvointiin ja lasten hyvään kehitykseen. (Salo & Flykt 2013.) Sosiaali- ja terveystoimen yhdistäminen näkyi tuloksissa valtakunnantason haasteena. Lapsille ja perheille voidaan taata tarpeelliset sosiaalihuollon palvelut ja heidän hyvinvointiaan lisätä yhteensovittamalla palvelut saumattomiksi erikoissairaanhoidon sosiaalityön ja peruspalveluiden sosiaalityön välille. (Väänänen 2013.)

Tuloksista huomattiin, että tuen keinot lasten hyvinvoinnin lisäämiseksi ovat moninaiset, jonka vuoksi tuen tarvetta selvitetessä koko perhe on huomioitava. Tämä huomio on yhteneväinen teoriaosassa nostettuun näkemykseen siitä, että useiden tutkimusten tuloksena on todettu vanhempien tarvitsevan yhteiskunnalta tukea monella eri tavalla. Taustateoriassa todettiin, että Hakulinen, Laajasalo & Mäkelä (2019, 9) ovat kertoneet varhaisen tunnistamisen tärkeydestä. Autti-Rämö ym. (2016, 122) tuo esille, että palveluita tulee järjestää matalalla kynnyksellä ja oikea-aikaisesti. Myös tämän tutkimuksen tulokset osoittivat, että ongelmien ennaltaehkäiseminen lisää lasten ja aikuisten hyvinvointia.

Perhedynamiikan ja perheen vuorovaikutuksen tarkastelu painoi tutkimustuloksissa. Myös Autti-Rämö ym. (2016, 299) tähdensivät perhelähtöisten työmuotojen tärkeyttä, koska vuorovaikutuksen ongelmat vaikuttavat myös läheisiin, ja näissä tuen muodoissa tarkastellaan toimintaa sosiaalisen ympäristön ja sosiaalisen vuorovaikutuksen näkökulmasta. Tähän liittyen, tuloksissa nousi tutkimusaiheen näkökulmasta merkittäväksi menetelmäksi perheterapia.

Työn ja perheen onnistunut yhteensovittaminen nousi tuloksissa esiin yhtenä lasten hyvinvointia edistävänä tekijänä. Asia korostui myös teoriaosuudessa, jossa perheen ja työelämän yhteensovittamista painotettiin hyvinvointia kohentavana tekijänä. (Perhe-elämän ja työn yhteensovittaminen n.d.)

Tuloksista päätellen parisuhteeseen kohdennetut interventiot edistävät lapsen hyvää kehitystä, ja myös teoriaosuudessa Laru (n.d.) painotti, että parisuhdetta tukemalla voidaan edistää sekä parisuhteen hyvinvointia, että lasten tervettä kehitystä ja kasvua. Sosiaali- ja terveystoimen yhdistämisen ja palveluiden yhteensovittamisen tärkeys näkyi tuloksissa. Teoriaan peilaten myös Niemi (2012) totesi tutkimuksessaan, että lapsen kaikki ympäristöt on otettava huomioon lasten ja perheiden palvelusektoreissa. Niemi (2012) toi myös esille, että moniammatillisen yhteistyön avulla voidaan rakentaa palvelut saumattomiksi.

8.2 Tutkimuksen eettisyys ja luotettavuus

Tämän kirjallisuuskatsauksen tekoa on ohjannut hyvä tieteellinen käytäntö. Koko tutkimuksen ajan on pidetty mielessä toisten töiden ja saavutusten arvostaminen, kunnioittaminen ja asianmukainen huomioiminen. Viittaukset on huomioitu kirjoittaessa niin, että alkuperäiselle kirjoittajalle on annettu arvoa. Kirjallisuuskatsauksen teossa on noudatettu tarkkuutta, rehellisyyttä ja yleistä huolellisuutta, jotka ovat myös hyvän tieteellisen käytännön lähtökohtia. (Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen suomessa 2012, 6.) Katsaukseen haluttiin valita tutkijoita kiinnostava aihe, joka nousi kiinnostavana esille työelämässä. Tutkijat halusivat oppia aiheesta lisää, ja aihe istui myös tutkiminto-ohjelmaan. Hirsjärvi, Remes ja Sajavaara (2009, 77-78) luettelevat hyvän aiheen koostuvan mm. aiheen kiinnostavuudesta, oikeanlaisesta tieteenalasta, sekä aiheen yhteiskunnallisesta ja tieteensisäisestä näkökulmasta. Lisäksi Hirsjärvi ym. (2009, 77-78) pitävät hyvänä, jos tutkija voi oppia itsekin tutkimusta tehdessään.

Tämä kirjallisuuskatsaus on molempien tutkijoiden ensimmäinen. Yleisesti työn luotettavuutta voidaan katsoa heikentävän tutkimuksen aikataulun kiireellisyys. Syytä on myös mainita, että englanninkieliset ilmaukset on käännetty tutkijoiden toimesta heidän oman parhaan kielitaidon mukaan. Tutkimuksen luotettavuutta vahvistaa kuitenkin se, että tutkimus on tehty parityönä, ja tutkimuksen tavoite ja menetelmä on pyritty perustelemaan ja määrittelemään tarkasti. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus on mahdollista kohdentaa jonkin tutkimusaiheen alueelle erityylisiäkin tutkimusasetelmia noudattaviin tutkimuksiin. Kuvaileva katsaus voi sisältää myös puutteellisuuksia, jotka liittyvät materiaalin valikoitumiseen ja luotettavuuteen. (Axelin, Stolt & Suhonen 2016, 9.)

Aineistoa oli hakemassa ja analysoimassa kaksi tutkijaa ja tutkimuskysymysten laadintaan käytettiin aikaa. Tutkimuskysymyksiä tarkennettiin prosessin edetessä, jotta katsaus pysyisi oikeassa fokuksessa. Aineistojen haku tehtiin huolellisesti tarkoitukseen sopiviin tietokantoihin tarkasti määritellyillä hakulausekkeilla. Hakukriteerit määriteltiin niin, että löydettäisi akateemisia väitöskirjoja tai

tieteellisiä artikkeleja, jotka eivät ole yli 10 vuotta vanhoja. Hakuprosessi suunniteltiin ja kirjattiin tarkasti ylös vaihe vaiheelta. Hakutuloksia nousi yllättävän paljon ja lopulliseen analysointiin voitiinkin valita pelkästään akateemisia väitöskirjoja ja tieteellisiä artikkeleita. Manuaalihakullaakin löydettiin kriteereihin sopivia artikkeleita. Kaikki valitut artikkelit täyttivät sisäänottokriteerit erittäin hyvin.

Tutkimuksen missään vaiheessa ei tehty ihmisiin tai inhimillisiin toimintoihin kohdistuvia kyselyitä tai haastatteluja, joten ihmisiin kohdennetun tutkimuksen eettiset ohjeistukset ja ennakoarvioinnit eivät ole olleet tarpeellisia. Henkilötietoja ei tutkimusta tehdessä käsitelty, joten tietosuoja-asioita ei myöskään ollut tarpeen pohtia. (Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset 2019, 7-9.)

8.3 Johtopäätökset ja jatkotutkimusideat

Tämän tutkimuksen tulokset antoivat merkittäviä vastauksia tutkimuskysymyksiin. Lapset oireilevat parisuhteen tilaan, ja oirehdinta näyttäytyi tutkimustuloksissa hyvinvoinnin näkökulmasta kokonaisvaltaisena. Yksi merkityksellisimmistä johtopäätöksistä oli se, että lapset oireilivat herkästi parisuhteen riitatilanteisiin, ja oireilua ilmeni yleisen hyvinvoinnin heikentymisen lisäksi myös käyttäytymis- ja sopeutumisongelmina, sekä sosiaalisina-, psyykkisinä- ja emotionaalisina ongelmina. Tutkimustuloksissa esiin nousseet keinot lasten hyvinvoinnin edistämiseksi vahvistivat ajatusta siitä, että lasten hyvinvointia tarkasteltaessa tulee kiinnittää huomiota kokonaisuuteen, erityisesti vanhempien parisuhteeseen, mutta myös muihin perheenjäseniin ja koko ympäristöön.

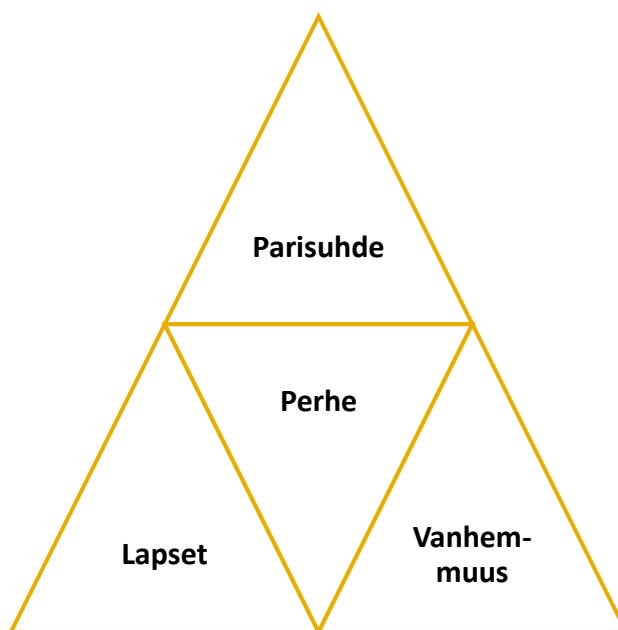
Tutkimustuloksista voidaan päätellä, että on erityisen tärkeää, että vanhemmat kiinnittävät huomiota parisuhteen tilaan varhaisessa vaiheessa, ja haasteiden ilmetessä hakeutuvat avunpiiriin viipymättä, jotta haitalliset vaikutukset lasten hyvinvointiin olisi ennaltaehkäistävässä. Tulokset tarjosivat useita keinoja hyvinvoinnin edistämiseen, kuten vanhemmuuskysymysten tarkastelu ja vanhempien opastaminen lasten suojelemiseen ongelmien ilmetessä.

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli lisätä omaa ja alalla työskentelevien ymmärrystä parisuhteen tilan heijastumisesta lasten hyvinvointiin ja tuoda esille keinoja lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. Menetelmän valinta osoittautui sopivaksi löydettyjen artikkelien tutkimiseen. Aineiston analysointivaihe oli haasteellinen, ja luokittelun rajaukset tehtiin tutkijoiden parhaan käsityksen mukaan. Toinen pääluokka tuen keinot ja lasten hyvinvointi näyttäytyi suurena kokonaisuutena, mutta kahdessa pääluokassa pysyminen helpotti ajatustyötä.

Aiheen ajankohtaisuutta lisää myös kevään 2020 korona-pandemia, joka voi lapsiasiavaltuutettu Pekkarisen mukaan lisätä traumatisoituneiden lasten ja nuorten määrää (Pohjala 2020). Myös lastensuojelun -sekä mielenterveyspalveluita tarvitsevien perheiden määrä voi lisääntyä tänä keväänä (Ilvonen 2020.) Viimeaikaiset maailmanlaajuiset tapahtumat korona –pandemia liittyen, ovat muistutus elämän arvaamattomuudesta. Elämme tällä hetkellä aikaa, jolloin perheiden hyvinvoinnin tukeminen ja ongelmiin ajoissa puuttuminen nousee arvoon arvaamattomaan. Tarvitaan tehokkaita keinoja, palveluiden ruuhkautumisen välttämiseksi. Tilanne voi olla niin uhka, kuin mahdollisuus, kun useat perheet elävät tiivisti ja tavanomaista enemmän kotiloissa ilman perheen ulkopuolista sosiaalista kanssakäymistä. Vanhempien uupumus tilanteeseen voi perheen yhdistymisen lisäksi laukaista myös ongelmia parisuhteessa, joka tutkimustuloksiin heijastaen aiheuttaa jo pienissä määrin lasten kehitykselle haitallista oireilua lapsissa.

Parisuhteen, lasten, perheiden ja vanhemmuuden hyvinvoinnin tukemisen merkitystä voi tuskin koskaan painottaa liikaa. Tulokset tarjosivat pohdittavaa myös kuntoutuksellisesta näkökulmasta. Tuloksista voidaan päätellä, että perheiden ongelmat ovat hyvin monimuotoisia, joten tarjottavan tuen tulee olla moniammatillista, tehokasta ja varhaista. Hyvien kuntoutuskäytäntöjen, kuten oikea-aikaisuuden, kuntoutuksellisuuden, monitahoisuuden, moniammatillisuuden ja tahojen välisen saumattoman yhteistyön merkitys korostui tutkimustuloksissa. On suotavaa tavoitella eheää kuntoutusprosessia. Perheissä tarvitaan tietoa ja opastusta, tukea, ohjausta ja neuvontaa, etenkin ongelmien ilmetessä, mutta mielellään jo ennen sitä.

Tämän tutkimuksen tulokset ovat hyödynnettävissä, kun tehdään työtä perheiden parissa koko perheen ja lasten hyvinvoinnin edistämiseksi. Tutkimuksen perusteella koottiin myös seuraavassa kuviossa 4 näkyvä parisuhdetriangeli avuksi kaikille perheiden parissa työtä tekeville. Triangeli auttaa hahmottamaan, kuinka perheitä tulisi tarkastella kokonaisuutena, kun parisuhteen tila on vaarassa aiheuttaa lasten hyvinvoinnin heikentymistä. Perheessä kaikki sen osat ovat vaikutuksessa toisiinsa, joten eri osa-alueita on syytä tarkastella huolellisesti.

Kuvio 4 Parisuhdetriangeli

Parisuhdetriangelin kehittäminen käytännön työvälineeksi on varteenotettava jatkotutkimusaihe. Triangeli toimii apuna, kun halutaan perehtyä perheen tilanteeseen syvemmin, ja lisätä perheiden hyvinvointia. Triangeli on selkeä kokonaisuus keskeisimmistä perheen hyvinvointiin vaikuttavista osatekijöistä, jonka vuoksi sitä on helppo hyödyntää työvälineenä ammattilaisen ja asiakkaan välisessä keskustelussa. Triangelia voi pyörittää niin, että valitaan ylimmäiseksi se

osatekijä, joka vaatii tarkastelua, ja pohditaan sen alle jääneitä osatekijöitä. Tämän tutkimuksen tulokset osoittivat, että perheen hyvinvointia edistettäessä, on merkityksellistä tarkastella kaikkia triangelin koottuja osatekijöitä.

Jatkotutkimusaiheena olisi myös kiinnostavaa nähdä miten koronavirus vaikutti perheiden, parisuhteiden ja lasten tilanteisiin, sekä palveluiden piiriin pääsemiseen. Myös kuntoutuksellisten interventioiden ja palveluiden kehittäminen perheiden, parisuhteen ja lasten hyvinvoinnin tukemiseksi ja edistämiseksi voisi tuottaa lisää tärkeää tietoa ja näyttää uusia mahdollisuuksia varhaiseen ongelmien puuttumiseen ja ennaltaehkäisevään työhön. Tuloksista havaittiin, että liian tiiviissä parisuhteessa lapsi voidaan kokea suhteelle häiriöksi, joten tiiviin parisuhteen heijastuminen lasten hyvinvointiin olisi myös mielenkiintoinen jatkotutkimusaihe. Herää myös ajatus siitä, mitkä tekijät ovat lapsiin haitallisesti heijastuvan tiiviin parisuhteen taustalla?

Lähteet

- Alatalo, M. Lappi, K. & Petrelius, P. 2017. Lapsikeskeinen suojeleminen ja perheen toimijuuden tukeminen lastensuojelun perhetyössä ja perhekuntoutuksessa kohti monitoimijaista, yhteistä perhetyötä. THL-työpäpaperi 21/2017. Helsinki: Juvenes Print-Suomen Yliopistopaino. Viitattu 01.12.2019. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/134616/URN_ISBN_978-952-302-859-3.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Ammattikorkeakoulujen opinnäytetöiden eettiset suositukset. 2019. Arene ry. Viitattu 13.04.2020. <http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2020/AMMATTIKORKEAKOULUJEN%20OPINN%C3%84YTET%C3%96IDEN%20EETTISET%20SUOSITUKSET%202020.pdf?t=1578480382>.
- Autti-Rämö, I. Salminen, A-L. Rajavaara, M. & Ylinen, A. 2016. Kuntoutuminen. Duodecim. Viitattu 05.05.2020.
- Axelin, A. Stolt, M. & Suhonen, R. 2016. Kirjallisuuskatsaus hoitotieteessä. Turun yliopisto -hoitotieteen laitoksen julkaisuja, tutkimuksia ja raportteja. Sarja A73. 2. korjattu painos. Turku: Juvenes Print. Viitattu 01.03.2020.
- Hakulinen, T. Laajasalo, T. & Mäkelä, J. 2019. Vanhemmuuden ja parisuhteen tuen vahvistaminen-teoriasta käytäntöön. Ohjaus-päpaperi 9/2019. Helsinki: Punamusta. Viitattu 06.12.2019. http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/138389/URN_ISBN_978-952-343-357-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Hautamäki, A. 2011. Lapsen kiintymyssuhteet ja niiden vaarantuminen. Julkaisussa Varhaislapsuuden tunnesiteet ja niiden suojeleminen. 1. painos. Helsinki: WSOYpro. Viitattu 15.03.2020.
- Hirsjärvi, S. Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. Uudistettu painos. Tekijät & Kirjayhtymä. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino. Viitattu 15.03.2020.
- Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen suomessa. 2012. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje. Verkkojulkaisu. Viitattu 12.03.2020. https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf.
- Ilvonen 2020. On varauduttava pitkään korona-kriisiin jälkihoitoon. Blogi MLL-sivustolla. Viitattu 27.04.2020. <https://www.mll.fi/blogi/on-varauduttava-pitkaan-koronakriisin-jalkihoitoon/>.
- Jatkuva riitely perheessä. 2017. Artikkelit MLL-verkkosivulla. Viitattu 25.04.2020. <https://www.mll.fi/vanhemmille/tukea-perheen-huoliin-ja-kriiseihin/jatkuva-riitely-perheessa/>.
- Karvonen, S. Lammi-Taskula, J. & Ahlström, S. 2009. Lapsiperheiden hyvinvointi. THL. Helsinki: Yliopiston kirjapaino. Viitattu 22.04.2020. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/80047/0e6f5676-9ccf-4490-8496-45c7b3acce5f.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Kiiski, J. 2011. Suomalainen avioero 2000-luvun alussa -Miksi avioliitto puretaan, miten ero koetaan ja miten siitä selviydytään? Väitöskirja: Itä-suomen yliopisto. Viitattu 15.04.2020. https://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-0422-5/urn_isbn_978-952-61-0422-5.pdf.

Kumppanuus ja vanhemmuus on tärkeä yhdistää. N.d. Artikkelin väestöliiton verkkosivulla. Viitattu 27.04.2020. https://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/tieto_a_parisuhdeesta/parisuhde_ja_lapset/yhteinen_vanhemmuus/.

Käsitteet. N.d. Tilastokeskuksen verkkosivut. Viitattu 06.05.2020. <https://www.stat.fi/meta/kas/perhe.html#tab1>.

Lapset ja perheet. 2020. THL-verkkosivut. Viitattu 05.05.2020. <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriavoisuus/elamankulku/lapset-ja-perheet>.

Laru, S. N.d. Miksi parisuhdeesta kannattaa puhua? Artikkelin väestöliiton verkkosivulla. Viitattu 24.04.2020. <https://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/nettikurssit/parisuhde-puheeksi-neuvolatyossa/1-jakso-miksi-parisuhdeesta-kann/>.

Lindblom, J. 2017. Significance of early family environment on children's affect regulation - From family autonomy and intimacy to attentional processes and mental health. Väitöskirja: Tampereen yliopisto. Viitattu 22.04.2020. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/101411/978-952-03-0457-7.pdf?sequence=4&isAllowed=y>.

Malinen, K. 2011. Parisuhde pikkulapsiperheessä. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto. Viitattu 01.03.2020. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/37002/9789513945145.pdf>.

Malinen, V. 2015. Uuspari-Uusperheen parisuhde ja koulutuksellisen intervention mahdollisuudet sen tukemiseen. Väitöskirja: Itä-Suomen yliopisto. https://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-1849-9/urn_isbn_978-952-61-1849-9.pdf.

Mielenterveysongelmat lisääntyneet ja vakavoituneet lasten ja nuorten puhelimissa ja nettipalveluissa 2010-luvulla. 2020. Tiedote MLL-verkkosivulla. Viitattu 23.04.2020. <https://www.mll.fi/tiedotteet/mielenterveysongelmat-lisaantyneet-ja-vakavoituneet-lasten-ja-nuorten-puhelimissa-ja-nettipalveluissa-2010-luvulla/>.

Mistä apua perheen huoliin ja kriiseihin? 2018. Artikkelin MLL-verkkosivulla. <https://www.mll.fi/vanhemmille/tukea-perheen-huoliin-ja-kriiseihin/mista-apua-perheen-huoliin-ja-kriiseihin/>.

Mtv-uutiset. 2020. Alle 13-vuotiaiden psyykkiset häiriöt yleistyneet ja oireilu on yhä vakavampaa, läheteissä hurja kasvu – Väkivaltainen käyttäytyminen on entistä rajumpaa ja vaikeammin hallittavaa. Uutinen Mtv-uutiset-verkkosivulla. Viitattu 23.04.2020. <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/alle-13-vuotiaiden-psykkiset-hairiot-yleistyneet-ja-oireilu-on-yha-vakavampia-laheteissa-hurja-kasvu-vakivaltainen-kayttaytyminen-on-entista-rajumpaa-ja-vaikeammin-hallittavaa/7709244#gs.4g1w2i>.

- Neitola, M. 2011. Lapsen sosiaalisen kompetenssin tukeminen: vanhempien epäsuorat ja suorat vaikutustavat. Väitöskirja: Turun yliopisto. Viitattu 22.04.2020. <https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/72512/Anna-lesC324Neitola.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
- Niemi, M.2012. Lapsen ominaisuudet, perheen resurssit ja vanhempi-lapsi-suhde lapsen kehityksen ennustajana - pitkäikäistutkimus varhaislapsuudesta kouluikään. Väitöskirja: Tampereen yliopisto. Viitattu 13.03.2020. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/66944/978-951-44-8918-1.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
- Parisuhteen lähtökohtia. N.d. Väestöliiton verkkosivut. Viitattu 15.12.2019. https://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/tietoa_parisuhteesta/parisuhteen_lahtokohtia/.
- Perhe-elämän ja työn yhteensovittaminen. N.d. STM-verkkosivut. Viitattu 05.05.2020. <https://stm.fi/perhe-elama-ja-tyo>.
- Pettersson 2019. Mikä on huono parisuhde. Blogi väestöliiton verkkosivuilla. Viitattu 23.04.2020. <https://vaestoliitonblogi.com/2019/01/21/mika-on-huono-parisuhde/>.
- Pohjala, P. 2020. Lapsiasiavaltuutettu: Koronakriisin jälkeen Suomessa voi olla paljon traumatisoituneita lapsia ja nuoria. Uutinen suomenmaa-sivustolla. Viitattu 24.04.2020. <https://www.suomenmaa.fi/uutiset/lapsiasiavaltuutettu-koronakriisin-jalkeen-suomessa-voi-olla-paljon-traumatisoituneita-lapsia-ja-nuoria-6.3.595466.ba275f4d7d>.
- Punamäki, R-L. 2012. Vanhemmuuteen siirtyminen: raskausajan ja ensimmäisen vuoden kiintymyssuhteet Julkaisussa Varhaislapsuuden tunnesiteet ja niiden suojeleminen. 1-2. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy. Viitattu 22.04.2020.
- Rautio, S. 2016. Neuvolan perhetyö vanhemmuuden varhaisena tukena ja yhteistyönä. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto. Viitattu 18.04.2020. https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/49289/978-951-39-6578-5_vaietos23042016.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
- Ristikari, T. Keski-Säntti, M. Sutela, E. Haapakorva, P. Kiilakoski, T. Pekkarinen, E. Kääriälä, A. Aaltonen, M. Huotari, T. Merikukka, M. Salo, J. Juutinen, A. Pesonen-Smith, A. & Gissler, M. 2018. Suomi lasten kasvu ympäristönä - Kahdeksantoista vuoden seuranta vuonna 1997 syntyneistä. Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos. Raportti 7/2018. Kirjoittajat & THL. Helsinki: PunaMusta. Viitattu 05.05.2020. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/262147/Ristikari_et_al_2018_Suomi_lasten_kasvu_ymp_ri_st_n_.pdf?sequence=1.
- Salo, S. 2011. Parisuhdeongelmat ja lasten psyykinen hyvinvointi - kaksi tutkimusnäkökulmaa. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto. Viitattu 02.03.2020. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/36861/9789513944476.pdf>.
- Sarajärvi, A. Tuomi, J. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tekijät & Tammi. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino. Viitattu 06.12.2019.
- Sarajärvi, A. Tuomi, J. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Tekijät & Tammi. Uudistettu painos. Painettu Eu:ssa.

Sinkkonen, J. 2018. Kiintymyssuhteet elämänkaareissa. 1. painos. Helsinki: Duodecim. Viitattu 18.04.2020.

Törrönen, M. 2010. Lapsuuden elinolot ja hyvinvoinnin edellytykset: Teoksessa Voimaannuttavat suhteet perhekuntoutuksessa. Tekijät & Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lasten ja Nuorten Kuntoutussäätiö. 1. painos. Porvoo: Bookwell. Viitattu 02.04.2020.

Vanhemman hyvinvointi. 2018. Artikkelin MLL-verkkosivulla. Viitattu 22.04.2020. <https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/vanhemman-hyvinvointi/>.

Vasikkaniemi, T. 2013. Vanhempien työ, työn siirräntä kotiin ja lasten hyvinvointi-kohtaamisia tuulikaapissa. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto. Viitattu 16.04.2020. <https://jyx.jyu.fi/handle/123456789/41015>.

Vilén, M. Seppänen, P. Tapio, N. & Toivanen, R. 2010. Kohtaamisia lapsiperheissä - Menetelmiä perhetyöhön. 1.painos. Helsinki: Tekijät & Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa/Kirjapaja. Viitattu 06.05.2020.

Vinkkejä elävään ja hyvinvoivaan parisuhteeseen. N.d. Artikkelin väestöliiton verkkosivulla. Viitattu 20.04.2020. <https://www.vaestoliitto.fi/parisuhde/tietoa-parisuhteesta/parisuhteen-lahtokohtia/hyvinvoiva-parisuhde/>.

Vänskä, M. 2017. From Prenatal Period to Middle Childhood-Maternal and paternal mental health predicting child mental health and development. Väitöskirja: Tampereen yliopisto. Viitattu 12.04.2020. <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/102177/978-952-03-0555-0.pdf?sequence=7&isAllowed=y>.

Väänänen, R. 2013. Perheen rakenteen, dynamiikan ja arvojen merkitys lapsen psyykkiselle hyvinvoinnille. Väitöskirja: Itä-suomen yliopisto. Viitattu 19.04.2020. https://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-1271-8/urn_isbn_978-952-61-1271-8.pdf.

Liitteet

Liite 1 Listaus valituista tutkimusartikkeleista

	Tutkimuksen tekijät, nimi ja julkaisutiedot	Tarkoitus	Aineisto ja aineiston keruu	Keskeiset tulokset
1	Malinen, K. 2011. Parisuhde pikkulapsiperheessä. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto.	Tutkitaan parisuhdetta pikkulapsiperheessä. Erityisesti suhteen ylläpidon, laadun sekä vanhemmuuden välistä yhteyttä.	n=433 Tutkimus 1 kyselytutkimus hollantilaisperheille ja suomalaisperheille. n=208 Tutkimukset 2-4 kyselytutkimuksia suomalaisperheille, päiväkirjatietojen sekä kyselylomakkeiden avulla.	Parisuhteen ylläpitäminen on yhteydessä lapsiin sekä myös matalaan negatiiviseen ja korkeaan positiiviseen parisuhteen laatuun. Parisuhteen hyvä laatu kytkeytyy vanhempi-lapsisuhteen hyvään laatuun.
2	Vänskä, M. 2017. From Prenatal Period to Middle Childhood-Maternal and paternal mental health predicting child mental health and development. Väitöskirja: Tampereen yliopisto.	Tavoitteena oli tutkia äitien ja isien raskaudenaikaisten sekä lapsen ensimmäisen elinvuoden aikaisten mielenterveysoireiden vaikutuksia lapsen kognitiiviseen, psykososiaaliseen ja psykofysiologiseen kehitykseen keskilapsuudessa.	n=763 Monitieteinen pitkittäistutkimus lapsettomuustausmaisille suomalaisille perheille sekä verrokkiperheille. Seuranta raskausajasta keskilapsuuteen.	Oireiden ajoituksessa esiintyi vaihtelevuutta. Vanhempien mielenterveys raskauden aikana sekä lapsen ensimmäisen elinvuoden aikana on merkittävää lapsen myöhemmälle kehitykselle ja hyvinvoinnille.
3	Salo, S. 2011. Parisuhdeongelmat ja lasten psyykinen hyvinvointi- kaksi tutkimusnäkökulmaa. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto.	Tutkimuksen tavoitteena tuottaa näkemystä niistä perheen vuorovaikutuksen piirteistä, joilla voi olla vaikutusta lasten henkiseen hyvinvointiin, jotta vanhemmat ja terapeutit työskentelevät yhdessä käsitelläkseen ja ratkaistakseen mitkä tahansa lapsen mahdollisesti	n=106 Perheneuvonnassa käyvien perheiden kvantitatiivinen kyselytutkimus. Toteutus pääosin kyselylomakkeilla.	Lasten läsnä ollessa tapahtuvat vanhempien väliset konfliktit ja väkivalta olivat yhteydessä lasten sosiaalisen kompetenssin heikkeneemiseen sekä käyttäytymisongelmiin. Vanhempien kasvatustyyli heijastuu lasten psykologiseen hyvinvointiin. jatkuu

	jatkuu	kokemat psykologiset ongelmat.		
4	Neitola, M. 2011. Lapsen sosiaalisen kompetenssin tukeminen: vanhempien epäsuorat ja suorat vaikutustavat. Väitöskirja: Turun yliopisto.	Tarkoituksena selvittää vanhempien näkemyksiä lapsen sosiaalisesta verkostosta ja lapsesta sosiaalisena toimijana. Kiinnostuksen kohteena myös, miten vanhemmat pystyvät vaikuttamaan lapsen sosiaaliseen kompetenssiin.	n=211 Kyselytutkimus 3 vuoden seurantatutkimuksena päiväkodista kouluikään sekä perhekysely teemahaastatteluna lasten ollessa kuuden vuoden iässä.	Vaikeudet lasten ja vanhempien vuorovaikutuksessa sekä vanhempien epäjohtamukaisuus ja suurpiirteisyyttä sosiaalisten taitojen, suhteiden ja käyttäytymisen ohjauksessa sekä perheen voimavarojen puutteet häiritsevät lapsen sosiaalisen kompetenssin kehittymistä.
5	Kiiski, J. 2011. Suomalainen avioero 2000-luvun alussa Miksi avioliitto puretaan, miten ero koetaan ja miten siitä selviydytään? Väitöskirja: Itäsuomen yliopisto.	Tarkastellaan suomalaista avioeroa, mm. vastaajien käsityksiä ja kokemuksia avioliiton purkautumisesta, selviytymiskeinoja ja avioeromotiiveja ja avioeromotiivien eron aiheuttamassa muutostilanteessa.	n=555 Manner-Suomessa asuvia miehiä ja heidän puolisoitaan satunnaisotannalla väestörekisterikeskuksen tilastokannasta.	Naiset ja miehet jakaantuivat eromotiivien perusteella kolmeen ryhmään. Yleisimpinä eromotiiveina toimivat erilleen kasvu, puolison itäsenäistyminen ja läheisyyden puute. Suurin osa kertoi lasten selviytyneen erosta hyvin, mutta lähes puolet vastasi lasten kärsineen perheen rikkoutumisesta
6	Vasikkaniemi, T. 2013. Vanhempien työ, työn siirräntä kotiin ja lasten hyvinvointikohtaamisia tuulikaapissa. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto.	Ensisijaisena tavoitteena oli selvittää, kuinka auktoritatiivinen vanhemmuustyö toimii välittäjänä vanhempien positiivisen tai negatiivisen työn siirräntän ja yhdeksän -kymmenvuotiaiden lasten sosiaalisen ja emotionaalisen hyvinvoinnin välillä.	n= 559 Lapsille tietokoneen ja Likert-asteikon avulla ja vanhemmille kyselylomakkeilla.	Erityisen tärkeää lapsen hyvinvoinnille on perhe-elämän konteksti (kuten vanhempien tyytyväisyys vanhemmuuteensa ja vanhempien työ), ei niinkään vanhemmuuden tyyli.
7	Malinen, V. 2015. Uuspari-Uusperheen parisuhde ja koulutuksellisen intervention mahdollisuudet sen tukemiseen.	Tavoitteena on tarkastella, pystytäänkö Väestöliiton ja Suomen Uusperheiden Liiton yhteistyössä kehittämisen Uusparisuhteen kehä -mallin ja sille perustuvan toimintamallin	n=65 Kyselytutkimus uuspareille ennen interventiota, intervention lopuksi sekä 8-9 kuukautta intervention jälkeen.	Koettuun onnellisuuteen oli tilastollisesti vahvasti yhteydessä kaikki mallissa olevat 10 parisuhteen hyvinvointia kuvaavaa ulottuvuutta. Parisuhdeohjelman vuoksi ongelmat vähenivät merkittävästi. jatkuu

	jatkuu Väitöskirja: Itä-Suomen yliopisto.	avulla ennaltaehkäisemään uusparisuhteen ja -perheen ongelmia. Tarkastellaan myös mallin ja toimintamallin soveltuvuutta uusparien ja -perheiden hyvinvoinnin kuvaamiseen.		Vanhemmuuden ongelmien väheneminen oli suurin positiivinen muutos sekä miehillä että naisilla.
8	Rautio, S. 2016. Neuvolan perhetyö vanhemmuuden varhaisena tukena ja yhteistyönä. Väitöskirja: Jyväskylän yliopisto.	Tutkitaan varhaisuudesta ja perhetyöstä saatuja kokemuksia lasten terveyskeskusten kautta vanhempien sekä ammattilaisten näkökulmasta. Yleisenä tarkoituksena on kuvata ja analysoida vanhempien ja perheen ammattilaisten kokemuksia tästä uudesta lähestymistavasta perheen tukemiseen ja myöskin työskentelyä projektissa.	n=32 Puolistrukturoidut haastattelut vanhemmille ja perhetyön ammattilaisille ja toissijaisena tietolähteenä päiväkirja aineisto perhetyön ammattilaisilta, jotka työskentelivät kehittämishankkeessa.	Vanhemmat pitivät kotikäyntiä arvossa ja tulokset painottivat kotikäyntien ja varhaisen tuen merkitystä.
9	Väänänen, R. 2013. Perheen rakenteen, dynamiikan ja arvojen merkitys lapsenpsykkiselle hyvinvoinnille. Väitöskirja: Itäsuomen yliopisto.	Selvitetään perheen rakenteiden, dynamiikan ja arvojen merkitystä lapsen psyykkiselle hyvinvoinnille. Tarkastelu erityisesti lastenpsykiatrian sosiaalityön näkökulmasta. Teoreettinen viitekehys perustuu hyvinvoinnin teorioihin ja tutkimukseen sekä sosiaalityön, lastenpsykiatrian ja perheterapian teorioihin ja tutkimukseen.	n=762 Kyselytutkimus Itä-Suomessa asuville lapsille. Tietojen kerääminen lapselta itseltään, opettajilta sekä vanhemmilta.	Kahden biologien vanhemman perheisiin verraten yksinhuoltajaperheiden sekä uusperheiden lapsilla on enemmän psyykkisiä ongelmia. Perheissä, joissa perhedynamiikka on vähemmän-toimivaa, on enemmän lasten ongelmia. Perheillä, joilla on alhaiset emotionaaliset ja sosiaaliset arvot, näyttäytyy enemmän lasten psyykkisiä häiriöitä.
10	Ojanen, M. 2017. Työn ja perheen ristiriidat, sairauspoissaolot ja	Tehtävänä työstä perheeseen suuntautuvien ristiriitojen parisuhteen ja hyvinvointiin ja kytkeytyvien	Väestötutkimus. Aineistona tilastokeskuksen työolotutkimukset vuosilta 1990, 1997, 2003 ja 2008 ja myös niihin	Palkansaajien terveydelle aiheutuu riski työn ja perheen ristiriidoista. jatkuu

	<p>jatkuu</p> <p>avioeroriski suomalaisilla palkansaajilla. Väitöskirja: Tampereen yliopisto.</p>	<p>seurausten tarkastelu.</p>	<p>yhdistetyt rekisteriseurantatiedot. Palkansaajien pitkien sairauspoissaolojen määrän seuraaminen tutkimuksesta eteenpäin kolmen vuoden ajan. Tarkastelu rajattu koskemaan perheellisiä vähintään vuoden verran työsuhteessa olleita.</p>	<p>Kolmen vuoden seurannassa nämä ristiriidat lisäsivät sairauspoissaoloja ja ristiriidat lisäsivät tutkimuksen mukaan miesten avioeroriskiä. Hyvinvointi vaikuttaa positiivisesti perhe-elämään ja parisuhteeseen.</p>
11	<p>Salo, S. & Fykt, M. 2013. Lapsen ja vanhemman välisen emotionaalisen saatavillaolon merkitys lapsen kehityksessä ja hyvinvoinnissa. Psykologialehti, 48 05-06, 402-416.</p>	<p>Artikkeli kuvaa dyadisen emotionaalisen saatavillaolon ulottuvuuksia varhaisessa vuorovaikutuksessa sekä analysoi niiden merkitystä lapsen sosioemotionaalisisessa kehityksessä.</p>	-	<p>Lasten mielenterveysongelmien hoitamisen suunnittelussa olisi pyrittävä löytämään kohdenetusti ne vaikuttamisen kohteet, joilla voidaan olettaa olevan tehokkain vaikutus lapsen myönteiseen kehitykseen ja koko perheen hyvinvointiin.</p>
12	<p>Lindblom, J. 2017. Significance of early family environment on children's affect regulation - From family autonomy and intimacy to attentional processes and mental health. Väitöskirja: Tampereen yliopisto.</p>	<p>Tarkastellaan ja mallinnetaan sitä, miten perhesuhteet raskausaikana ja ensimmäisen vuoden aikana ennustavat lapsen tunteiden säätelyä, psyykkisiä puolustusmekanismeja ja tunneinformaation käsittelyyn liittyviä tarkkaavuuden vinoumia keskilapsuudessa. Väitöskirjassa tutkitaan myös, onko perhesuhteiden laadun ajoittumisella (varhainen vs myöhäinen vauvaikä) merkitystä lapsen affektien säätelyn kehittymiselle, ja välittääkö lapsen tunteiden säätelykyky varhaisten perhesysteemien vaikutuksia lapsen tunne-elämän oireiluun.</p>	<p><i>n=710</i></p> <p>Pitkittäisaineisto perheille. Vanhemmat raportoivat perhesuhteissa esiintyvää läheisyyttä ja autonomiaa raskauden toisen kolmanneksen kohdalla ja sitten lapsen ollessa kahden ja 12:sta kuukauden iässä. Kun lapsi oli seitsemän-kahdeksanvuoden ikäinen, vanhemmat vastasivat kyselyyn. Lapsen ollessa 10 vuoden iässä 79 lasta otti osaa koetilanteeseen.</p>	<p>Lapsen tehoton tunteiden säätely ja lapsen turvautuminen psyykkisten puolustusmekanismien käyttöön voi olla seurausta parisuhteesta ja vanhemmuudessa ilmenevästä läheisyyden ja autonomian puutteesta. On tarpeen huomioida perheet kokonaisuuksina, joihin kuuluvat äidit, isät sekä vanhemmuus ja parisuhde.</p>

Liite 2 Pelkistettyjen ilmausten luokittelu

PÄÄLUOKKA 1: PARISUHDE JA LAPSET		
Yläluokka	Alaluokka	Pelkistetty ilmaus
PARISUHTEEN TILA	TYTYTYVÄINEN PARISUHDE	<p>Korkea vanhempi-lapsi-suhteen laatu linkitettiin korkeaan parisuhdetyytyväisyyteen. (1)</p> <p>Tutkimuksen mukaan parisuhteen laadulla on vaikutusta vanhempi-lapsisuhteen laatuun. Mitä tyytyväisempi parisuhde, sen parempi vanhempi-lapsisuhteen laatu. (1)</p> <p>Lapsi-vanhempi-suhdetta ja parisuhteen laatua kohentaa parisuhdetyytyväisyys. (7)</p> <p>Toimiva vanhemmuus vahvistaa parisuhdetta ja lapsi-vanhempi-suhdetta. (7)</p>
	RISTIRIITAINEN PARISUHDE	<p>Ristiriitainen parisuhde aiheuttaa vanhemmille ja lapsille vääristyneitä vuorovaikutussuhteita ja liittoumia (3)</p> <p>Sukupuoliprosessit, esimerkiksi varhaisen vanhemmuusajan vähentynyt seksuaalinen ja emotionaalinen läheisyys, saattavat johtaa vanhemmuuden epäjohdonmukaisuuteen, perheen ongelmiin ja vanhempien väliseen vaikeaan koordinaatioon. (12)</p>
	TIIVIS PARISUHDE	<p>Tiiviissä parisuhteessa lapsi voidaan kokea parisuhteelle häiriöksi. (1)</p>
LASTEN OIREHDINTA	YLEINEN HYVINVOINTI	<p>Vanhempien mukaan lapset kokivat eron kuormittavana, mutta selvisivät hyvin. (5)</p> <p>Tutkimukset osoittavat avioeron vaikuttaneen kielteisesti lasten hyvinvointiin, kun lasten käyttäytymistä ja kehitystä on tarkkailtu. (5)</p> <p>Sillä miten pariskunta ratkaisee suhteensa ja sosiaalisen vanhemmuuden on vaikutusta lapseen. jatkuu</p>

jatkuu		<p>Lapset ovat haavoittuvaisia erosta, vanhempien ristiriidoista ja saattavat joutua vielä osaksi uusperheen ongelmia. (7)</p> <p>On ilmeistä, että vanhempien ero vaikuttaa lapsiin negatiivisesti. (5)</p> <p>Avioero vaikuttaa lapsien kehitykseen ja tulevaisuuteen kielteisesti. Lapsen alttius depressiolle ja epäsosiaaliselle käytökselle kasvaa vanhempien ristiriitatilanteiden myötä. (5)</p> <p>Avioeron vaikutukset lapsiin ovat yksilöllisiä, eikä välttämättä kielteisiä. (5)</p>
	<p>SOSIAALISET ONGELMAT</p>	<p>Tutkimustulokset osoittivat, että lasten ollessa osana perheväkivaltaa ja vanhempien riitelyä, lapsille aiheutuu käyttäytymisongelmia ja sosiaalisten taitojen vähene mistä. (3)</p> <p>Avioero vaikuttaa lapsien kehitykseen ja tulevaisuuteen kielteisesti. Lapsen alttius depressiolle ja epäsosiaaliselle käytökselle kasvaa vanhempien ristiriitatilanteiden myötä. (5)</p> <p>Avioeron seurauksena lapsilla on aikuisena vaikeuksia luoda hyviä ja kestäviä parisuhteita. (5)</p> <p>Kun lapsi kantaa huolta vanhempien ristiriidoista ilmenee prososiaalisuutta ja emotionaalisia ongelmia. (3)</p> <p>Avioerolla on vaikutusta lasten tunneilmaisukykyyn ja toimivien sosiaalisten suhteiden muodostamiseen. (5)</p>
	<p>PSYKKISET ONGELMAT</p>	<p>Vanhempien parisuhdeongelmat ovat uhka lasten psyykkiselle hyvinvoinnille. (3)</p> <p>Lapsi kuormittuu psyykkisesti ottaessaan kantaa toisen vanhemman puolesta. (3)</p> <p>Äidin ja lapsen suhteen ollessa lämmin, lapsi asettuu herkästi vanhemman asemaan kärsien vanhempien ristiriidoista enemmän, jolloin lapsen ahdistus lisääntyy. (3)</p> <p>Avioero vaikuttaa lapsien kehitykseen ja tulevaisuuteen kielteisesti. Lapsen alttius depressiolle ja epäsosiaaliselle käytökselle kasvaa vanhempien ristiriitatilanteiden myötä. (5)</p> <p style="text-align: right;">jatkuu</p>

jatkuu		<p>Avoliitto-osajärjestelmän ongelmat, kuten heikko itsenäisyys avioliitto-suhteessa ja vähäinen läheisyys, johtavat lasten huonoon tunteiden säätelyyn ja riippuvuuteen puolustusmekanismeista. (12)</p> <p>Avioerolla on vaikutusta lasten tunneilmaisukykyyn ja toimivien sosiaalisten suhteiden muodostamiseen. (5)</p> <p>Varhainen altistuminen vanhempien konfliktisävytteiselle vuorovaikutukselle, (joka sisältää sanallisia konflikteja ja negatiivisia tunneilmauksia), haittaa lasten tunteiden säätelyn kehitystä ja altistaa lapsia puolustusellisten selviytymiskeinojen käyttöön. (12)</p>
	<p><i>EMOTIONAALISET ONGELMAT</i></p>	<p>Kun lapsella ei ole keinoja vaikuttaa aikuisten ongelmiin lapsella ilmenee emotionaalista ahdistusta. (3)</p> <p>Lapsella ilmenee emotionaalisia ongelmia ollessaan riitatilanteessa jommankumman vanhemman puolella. (3)</p> <p>Lapsi voi luottaa neuroottisiin ja epäkypsiin puolustuksiin (keski-lapsuudessa) altistuessaan varhain ihmisten emotionaalisen epävarmuuden selvittämiseen liittyviin tilanteisiin. (12)</p> <p>Perheen pro-sosiaaliset lapset kantavat huolta vanhempien ongelmista ja kuormittuvat psyykkisesti. (3)</p>
	<p><i>KÄYTTÄYTYMIS- JA SOPEUTUMISONGELMAT</i></p>	<p>Lapsen kantaessa huolta vanhempien ongelmista lasten ylivilkkaus lisääntyy. (3)</p> <p>Kun lapsi ei saa vanhemmalta vastakaikua ja ymmärrystä huolestumiselleen, seuraa lapsen ylivilkkautta. (3)</p> <p>Käyttäytymis- ja sopeutumisongelmat ovat seurausta riitelystä. (3)</p> <p>Tutkimustulokset osoittivat, että lasten ollessa osana perheväkivaltaa ja vanhempien riitelyä, lapsille aiheutuu käyttäytymisongelmia ja sosiaalisten taitojen vähenemistä. (3)</p> <p style="text-align: center;">jatkuu</p>

PÄÄLUOKKA 2: TUEN MUODOT JA LASTEN HYVINVOINTI		
Yläluokka	Alaluokka	Pelkistetty ilmaus
VANHEMMUUS	JAETTU VANHEMMUUS	<p>Vanhemmuuden jakamisen koettiin lisäävän yksilön, parisuhteen ja lapsen hyvinvointia. (1)</p> <p>Perheen hyvinvointia parantaa yhteisvanhemmuutta painottavat hoidot (2)</p> <p>Yksilön, parisuhteen ja lasten näkökulmasta vanhemmuuden jakaminen on tärkeää (1)</p> <p>Vanhemmuuskysymysten tarkastelun myötä voidaan edistää lasten hyvinvointia ja ratkaista parisuhteen ongelmia. (3)</p>
VARHAINEN TUKI	NEUVOLOIDEN VARHAINEN PARISUHDE- JA PERHETYÖ	<p>Pikkulapsiperhevaiheen kuormittavuuden vähentämiseksi neuvoloiden parisuhtetyössä tulisi tarjota keinoja parisuhteen hyvinvoinnin tukemiseksi, etenkin yhteisten toimintatapojen ja vastuunjaon löytämiseksi. (1)</p> <p>Neuvolan perhetyön varhaisella tuella voidaan lisätä lapsiperheiden hyvinvointia, kustannussäästöjä, perheen voimaantumista, positiivisia muutoksia ja vähentää syrjäytymistä (8)</p> <p>Kunnissa tulisi lisätä varhaista ja lyhytkestoisista perhetyötä. (8)</p> <p>Neuvolan varhaisen perhetyöllä ja tilapäisellä kotiavulla voidaan lisätä hyvinvointia ja vähentää lastensuojelun tarvetta, sekä kalliita ja raskaampia lastensuojelun toimia. (8) jatkuu</p>

<p><i>UUSPERHEIDEN HUOMIOIMINEN</i></p>	<p>Lasten hyvinvoinnin kannalta on tärkeää panostaa uusperheisiin ja parisuhteisiin, sillä uusperhesysteemi koskettaa monia lapsia. (7)</p> <p>Lasten ja aikuisten hyvinvointia voidaan lisätä ja ongelmia ennaltaehkäistä, kun panostetaan uusparisuhteiden ja –perheiden hyvinvointiin tutkimusnäyttöön perustuvia toimintamalleja hyödyntämällä. (7)</p>
<p>LASTENPSYKIATRIAN SOSIAALITYÖ</p>	<p>Lastenpsykiatrian sosiaalityössä löydetty perheen toimintamallit sosiaalisten ja emotionaalisten valmiuksien tueksi voivat todennäköisesti edistää lasten psyykkistä hyvinvointia. (9)</p> <p>Lasten psyykkisen kehityksen tukemiseksi tulee sosiaalisessa arvioinnissa pohtia perheen arvomaailman ja arjen käytäntöjen toimintoja. (9)</p> <p>Lapsen ja perheen hyvinvoinnin edistämiseksi sosiaalityön tavoitteena on huomioida arviossa ja tuen muodoissa lapsen tilanne ja tukeminen, sekä ottaa huomioon lapsen perhe ja ympäristö. (9)</p> <p>Vaikka lapset eivät oireilisi lastenvalvoja voisi erotilanteiden elatussopimus ja huolto- ja tapaamissopimusneuvottelujen yhteydessä tarjota neuvolakäyntejä perhe ja kasvatukseen. (9)</p> <p>Lasten psykiatrisessa tutkimuksessa ja hoidossa, esimerkiksi neuvoloissa, kouluterveydenhuollossa ja perheneuvoloissa tulee auttaa luomaan toimivia perhedynamiikan ja vuorovaikutuksen malleja auttamaan arjen tilanteissa. Lastenpsykiatrian keinoin pyritään lisäämään lasten hyvinvointia ja tervettä kasvua ja vähentämään lasten psyykkisiä ongelmia. (9) jatkuu</p>

jatkuu	ENNALTAEHKÄISEVÄ TYÖ	<p>Mahdollistaakseen ongelmien ennaltaehkäisyn yhteiskunnan tulisi rakentaa palvelujärjestelmä turvaamaan elinolot, joissa lapsen tarpeet toteutuvat. (9)</p> <p>Jotta voidaan vastata lasten kasvavaan mielenterveyspalveluiden tarpeeseen, sosiaali- ja terveystaloustieteiden järjestelmä tarvitsee riittävästi resursseja. (9)</p> <p>Palveluita järjestäessä tulee huomioida sosiaalisen kompetenssin ja vertaissuhteiden merkitys lapsen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. (4)</p>
LASTEN HUOMIOIMINEN JA SUOJAAMINEN	LASTEN HUOMIOONOTTAMINEN	<p>Tutkittaessa parisuhdeongelmia on ensisijasta kiinnittää huomiota perheen lasten tilanteeseen. (3)</p> <p>Lasten riittävä huomioiminen erotilanteessa mahdollistaa lapselle erosta hyvin selviytymisen. (5)</p> <p>Jari Sinkkosen mukaan vanhempien hoitaessa eron hyvin, ero voi olla lapselle raskas kokemus, joka edistää lapsen kasvamista ja kypsymistä. (5)</p> <p>Perheongelmissa lapsi tulee vapauttaa taakan kantamisesta. (3)</p>
	RIIDOILTA SUOJAAMINEN	<p>Lasten ongelmia voi ennaltaehkäistä opastamalla vanhempia suojelemaan lapsia ristiriidoilta. (3)</p> <p>Lasten oireilu väheni, kun vanhemmat eivät riidelleet (3)</p> <p>Vanhempien tulee huomioida perheen prososiaalisia lapsia, ja tukea heidän emotionaalista turvallisuuden tunnetta, sillä se säätelee lapsessa heräviä tunteita ja reaktioita vanhempien välisiin konflikteihin. (3)</p> <p>Vanhempien tulee välttää asettamasta lapsia ristiriidoissa jommankumman vanhemman puolelle. (3)</p> <p>Vanhemmat voivat tukea lasten psyykkistä hyvinvointia jättäessään lapset ristiriitojen ulkopuolelle. (3)</p>
VUOROVAIKUTUS	TOIMIVA VUOROVAIKUTUS	<p>Lapset ottavat mallia vanhempien vuorovaikutuksesta ja ongelmanratkaisutyylistä. (3)</p> <p>jatkuu</p>

jatkuu		<p>Parantamalla vanhempien mentalisaatio-taitoja suhteen vuorovaikutuksessa voidaan parantaa myös vuorovaikutusta lasten kanssa, joka vähentää kuormitusta ja voimavaroja jää enemmän positiiviseen vanhempi-lapsi-suhteeseen. (7)</p> <p>Vanhempien toimivalla vuorovaikutuksella voidaan lisätä uusperheen hyvinvointia. (7)</p>
	LASTEN IKÄTASOINEN KOHTAAMINEN	<p>Kun vanhempien ongelmat vaikuttavat perheen ilmapiiriin ja vuorovaikutukseen, vanhemmat voivat puhua ongelmistaan lapsille ikätasoisesti selvittävänsä ongelmat keskenään ja hakevansa apua muilta aikuisilta. Lasten turvallisuudentunne kasvaa ja taakka kevenee, kun aikuinen on aikuisena avoimessa vuorovaikutussuhteessa lapsen. (3)</p>
	DIALOGISUUS	<p>Vanhemman ja perheneuvojan välinen dialogi lapsista, takaa parempaa parisuhdeongelmien ratkaisua ja lapsille tasapainoisempaa kehitystä. (3)</p> <p>Lastenpsykiatrian sosiaalityön perhetyössä merkitykselliset interventiot tapahtuvat työntekijän ja asiakasperheen välisessä dialogissa, jossa menetelminä on neuvonta, ohjaus ja perheterapia. (9) jatkuu</p> <p>Perheen kohtaaminen avoimessa dialogisessa vuorovaikutuksessa mahdollistaa jokaisen kuulluksi tulemisen. Toimiva perhedynamiikka edistää perheen kykyä osallistua lapsen hoitoon ja kuntoutukseen. (9)</p>
PERHEMPÄRISTÖ JA KOKO PERHEEN HYVINVOINTI	PERHEENJÄSENTEN HYVINVOINTI	<p>Lasten psyykkisten ongelmien hoidossa on odotettavissa parempia tuloksia, kun huomioidaan kaikkien perheenjäsenten hyvinvointi. (9)</p>
	TYÖN JA PERHEEN YHTEENSOVITTAMINEN	<p>Kehittämällä työpaikkojen perhemyönteisyyttä ja tukemalla vanhemmuutta voidaan yrittää vaikuttaa negatiiviseen työnsiirräntään, joka on uhka lapsen hyvinvoinnille. (6)</p> <p>Työn ja perheen vuorovaikutuksen ongelmat vaikuttavat terveyteen ja parisuhteeseen. (Palkansaajien ja) perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi tulisi sovittaa työ ja perhe onnistuneesti. (10)</p> <p>jatkuu</p>

jatkuu	PERHEYPÄRISTÖ	<p>Toimiva perhedynamiikka suojaa lasten psyykkistä hyvinvointia. Koska perheen rakenteilla, dynamiikalla ja arvoilla on merkitystä lasten psyykkisen hyvinvointiin, tulisivat ne huomioida sosiaalityön prosessissa. Lasten psyykkistä kehitystä voidaan edistää selvittämällä mikä rakenteissa tukee kehitystä ja missä tarvitaan muutosta. (9)</p> <p>Lasten emotionaaliselle hyvinvoinnille on hyötyä tasapainoisesta ja harmonisesta perhe ympäristöstä. (12)</p> <p>Lapsen psyykkisen kehityksen riskiäytessä tulee perheen kanssa tarkastella muutosta tarvitsevia toimintamalleja. (9)</p>
KUNTOUTUS	TOIMINTAKYVYN TUKEMINEN	Toimintakyvyn tukemisella tavoitellaan perhedynamiikan ja vuorovaikutuksen muuttamista tukemaan lapsen (suotuisaa) kehitystä.
	SUUNNITTELU	Lasten mielenterveysongelmien hoitamisen suunnittelussa tulee löytää kohteet joilla on tehokkain vaikutus lasten suotuisaan kehitykseen ja perheen hyvinvointiin. (11)
	INTERVENTIOT	<p>Lasten hyvinvointia voidaan lisätä kohdentamalla interventiot suoraan parisuhteeseen. (7)</p> <p>Lastenpsykiatrian sosiaalityön perhetyössä merkitykselliset interventiot tapahtuvat työntekijän ja asiakasperheen välisessä dialogissa, jossa menetelminä on neuvonta, ohjaus ja perheterapia. (9)</p>
	PERHEEN KOHTAAMINEN	<p>Vanhemmat ja heidän kanssa työskentelevät ammattilaiset voivat yhdessä lasten tilannetta pohtimalla tukea ja edistää lasten hyvinvointia, korjata syntyneitä ongelmia ja keventää perheen vuorovaikutuksen kuormittavuutta. (3, Salo 2011.)</p> <p>Perheen kohtaaminen avoimessa dialogisessa vuorovaikutuksessa mahdollistaa jokaisen kuulluksi tulemisen. Toimiva perhedynamiikka edistää perheen kykyä osallistua lapsen hoitoon ja kuntoutukseen. (9)</p> <p>jatkuu</p>

jatkuu	PALVELUIDEN YHTEEN- SOVITTAMINEN	<p>Lapsen ja perheen hyvinvoinnin tukemiseksi ja tarvittavien sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden saamiseksi tarvitaan erikoissairaanhoidon sosiaalityön ja peruspalvelujen sosiaalityön välille tiivistä yhteistyötä. (9)</p> <p>Lasten psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi tulisi luoda uusia käytäntöjä erikoissairaanhoidon ja peruspalveluiden välille. Sosiaali- ja terveystoimen yhdistäminen on valtakunnallisesti iso haaste, mutta yhteistyön tulisi olla saumatonta. (9)</p>
--------	-------------------------------------	--